

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TE GENT, GROENE BRIEL 1

EINDVERSLAG

ABO Archeologische Rapporten 553

Rapport opgemaakt door: Maarten Praet, Pedro Pype en Jan Coenaerts

Derbystraat 51
9051 Gent

oktober 2019

Dossiernr. 21555.R.01 (intern)

Projectode: 2016K446

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief te Gent, Groene Briel 1

Auteur

Maarten Praet, Pedro Pype en Jan Coenaerts

Opdrachtgever

De Vloed Architects

Projectnummer

- 20155 (intern)
- 2016K446 (Agentschap Onroerend Erfgoed)

Plaats en Datum

Gent, oktober 2019

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 553

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Template

Versies		
Versie	Datum	Status
v0	23/11/2017	Interne draft
v1	23/11/2017	Externe draft / definitieve versie
v2	23/09/2019	Definitieve versie

Projectteam	
<i>Functie</i>	<i>Naam</i>
Projectleider	Jan Coenaerts
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Jan Coenaerts
Director	Patrick Hambach

INHOUD

DEEL 1	Verslag van Resultaten	7
1	beschrijvend gedeelte	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Wettelijk kader	8
1.3	Onderzoeksopdracht	8
1.4	Werkwijze en strategie	10
2	Bureaus	12
2.1	Inleiding	12
2.2	Huidige toestand	12
2.3	Plannen oude en nieuwe toestand	18
2.4	Interpretatie en datering	23
2.5	Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering	23
DEEL 2	Archeologische werfbegeleiding	29
1	Inleiding	29
1.1	Administratieve gegevens	29
1.2	Archeologische voorkennis	30
1.3	Onderzoeksopdracht	30
1.4	Werkwijze en strategie	31
2	Assessmentrapport: resultaten werfbegeleiding	33
2.1	Beschrijving en motivering van de methoden, technieken en criteria	33
2.2	Observaties en registraties van vondsten	34
2.3	Observaties en registraties van stalen	34
2.4	Conservatie-assessment	34
2.5	Assessment van het onderzochte gebied	35
2.6	Augustijnenvaardeken	70
2.7	Assessment van sporen, spoorcombinaties en archeologische structuren	73
2.8	Kennisvermeerdering en waardering	73
3	Interpretatie	75
3.1	Terugkoppeling onderzoeksvragen	75
3.2	Samenvatting	76
4	Kwaliteitscontrole en ondertekening	77
5	Bibliografie	78

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: GRB Kaart met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt, 2016).....	9
Figuur 2: GRB kaart met aanduiding van de twee onderzoekslocaties (rood) (bron: Geopunt, 2016)	9
Figuur 3: Blok C: Buitenaanzicht BLOK C; (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype) ..	13
Figuur 4: Buitenaanzicht BLOK W (vanop binnenkoer Ziekenhuis); (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)	15
Figuur 5: Buitenaanzicht BLOK T (vanuit school); (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)	15
Figuur 6: Kelders blok T en W: technische ruimtes (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)	17
Figuur 7: Voorontwerp van de geplande werken blok W, grondplan Niveau 0 (bron: De Vloed Architects, augustus 2016).....	20
Figuur 8: Voorontwerp van de geplande werken blok W, grondplan Niveau 0 (De Vloed Architects, augustus 20	22
Figuur 9: diepte van verstoring door bestaande gebouw van Blok C (bron: ABO NVt)	24
Figuur 10: overzicht van Blok C voor werfbegeleiding (bron: ABO NV)	25
Figuur 11: diepte van verstoring nieuwbouw blok C (bron: ABO NV)	26
Figuur 12: Diepte van verstoring gebouw t, T' en W (bron: ABO NV)	27
Figuur 13: administratieve gegevens	29
Figuur 14: Gebieden geen archeologie met aanduiding van het studiegebied en gebouw C weergegeven op een orthofoto 2013-2015 (Geopunt 2017)	31
Figuur 15: Overzichtsplan met situering van de werkputten op GRB kaart (ABO 2017)	33
Figuur 16: Overzichtsplan met situering van de bodemkundige profielen op GRB kaart (ABO 2017)	34
Figuur 17: Overzicht werkputten van de site weergegeven op een luchtfoto (2013-2015) (Geopunt 2017)	36
Figuur 18: Algemeen overzicht van werkput 1 (ABO 2017)	37
Figuur 19: Profiel 1.1	38
Figuur 20: Tekening profiel 1.1	39
Figuur 21: Profiel 1.2	40
Figuur 22: Tekening profiel 1.2	41
Figuur 23: Spoor 1.1	42
Figuur 24 : Coupe van spoor 1.1	42
Figuur 25: Spoor 1.2 en 1.3	43
Figuur 26: Coupe van spoor 1.2	44
Figuur 27: Coupe van spoor 1.3	44
Figuur 28: Spoor 1.4	45
Figuur 29: Spoor 1.5	46
Figuur 30: Muur spoor 1.1	46
Figuur 31: Algemeen sporenplan werkput 2 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)	47
Figuur 32: Profiel 2.1	48
Figuur 33: Tekening profiel 2.1	48
Figuur 34: Profiel 2.2	49
Figuur 35: Tekening profiel 2.2	50

Figuur 36: spoor 2.1-2.2	51
Figuur 37: Spoor 2.3	52
Figuur 38: Muur 2.1.....	53
Figuur 39: Muur 2.2.....	54
Figuur 40: Muur 2.2.....	55
Figuur 41: Muur 2.3.....	56
Figuur 42: Algemeen sporenplan werkput 3 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)	57
Figuur 43: Profiel 3.1	58
Figuur 44: Tekening profiel 3.1	58
Figuur 45: Profiel 3.2	59
Figuur 46: Tekening profiel 3.2	60
Figuur 47: Spoor 3.1 en 3.2	61
Figuur 48: Muur 3.1.....	62
Figuur 49: Muur 3.2 en 3.3.....	63
Figuur 50: Algemeen sporenplan werkput 4 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)	64
Figuur 51: Profiel 4.1	65
Figuur 52: Tekening profiel 4.1-4.3	65
Figuur 53: Profiel 4.2	66
Figuur 54: Tekening profiel 4.1-4.3	66
Figuur 55: Profiel 4.3	67
Figuur 56: Tekening profiel 4.1-4.3	68
Figuur 57: Spoor 4.1	69
Figuur 58: Muur 4.1-4.2	69
Figuur 59: De hoge verstoringsgraad in werkput 5 met kelders, kabels en diepe funderingen .	70
Figuur 60: Het Augustijnenvaardeken met de overwelling van 1902	71
Figuur 61: Hypothetische afbakening van de aangetroffen natuurlijke depressie weergegeven op het GRB (Geopunt 2017).....	72
Figuur 62: bruingeglazuurde kan uit roodgebakken aardewerk uit spoor 1.1	107
Figuur 63:	108

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

1 BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2016K446
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- straat + nr.:	Groenebriel 1
- postcode :	9000
- fusiegemeente :	Gent
- land :	België
Lambercoördinaten (EPSG:31370)	Blok C 104 652,69m – 194 917,72m 104 679,06m – 194 922,56m 104 681,94m – 194 908,47m 104 659,33m – 194 903,23m Blok W 104 445,95m – 194 807,44m 104 510,02m – 194 823,01m 104 528,48m – 194 741,06m 104 469,36m – 194 732,22m
Kadaster	
- Gemeente :	Gent
- Afdeling :	1
- Sectie :	A
- Percelen :	A1459w (Blok C), A1429f ² en A1429b ² (Blok W)
Onderzoekstermijn	15/09/2016- 19/09/2016
Thesauri Onroerend erfgoed	Bureauonderzoek

1.2 WETTELIJK KADER

Omdat het hier gaat om een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag buiten een archeologische zone of site die de 300m² overschrijdt [in dit dossier 3100m², zie hfst 2]) en omdat de ingreep in de bodem de 100m² overschrijdt moet er in het kader van het nieuwe Onroerend Erfgoeddecreet voorafgaand aan de bouwvergunning, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologische potentieel te evalueren (Cf. artikel 5.4.1 en 5.4.2. van het Onroerend Erfgoeddecreet, hoofdstuk 5.1.2 van de Code Van Goede Praktijk). Hierbij is de eigenaar en gebruiker van de gronden waarop zich archeologische waarden bevinden verplicht deze waarden te behoeden en te beschermen voor beschadiging en vernieling en als dusdanig verplicht archeologische (voor)onderzoek te laten uitvoeren.

Het onderzoeksgebied is gelegen in een stedelijke omgeving met in het verleden een hoge dichtheid aan bebouwing.

1.3 ONDERZOEKSOPDRACHT

1.3.1 ONDERZOEKSVRAGEN

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens?
- Hoe was de oude perceel indeling/wegen indeling?
- Welke info is er nog te vinden over de huidige bebouwing of voormalige constructies op het terrein?
- In welke mate is het terrein reeds verstoord?
- In welke mate verstoren de geplande werken archeologisch erfgoed?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de aard en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?

1.3.2 RANDVOORWAARDEN

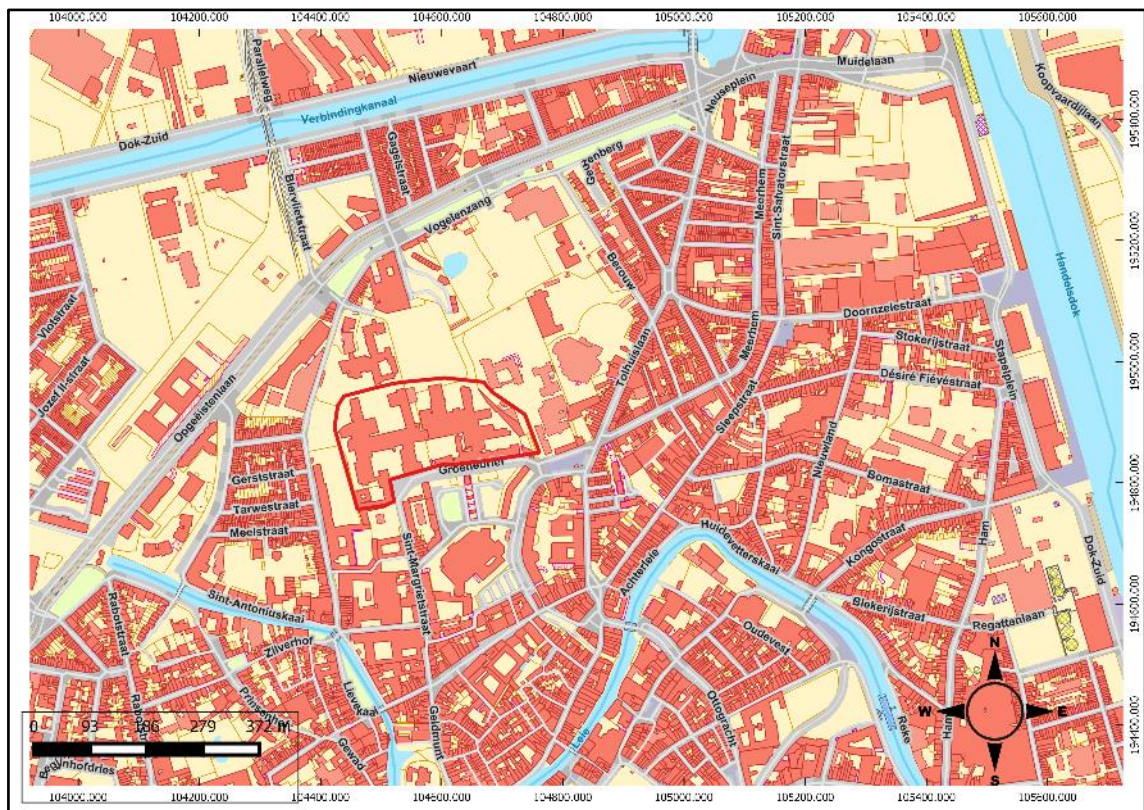
In het kader van het gewijzigde Onroerend Erfgoeddecreet moet vanaf 1 juni 2016 er voorafgaand aan de bouwvergunning een archeologienota worden opgemaakt om het archeologische potentieel te evalueren. De bouwvergunning zal in het december 2016 ingediend worden daar dient een bekrachtigde archeologienota bijgevoegd te worden.

1.3.3 GEPLANDE WERKEN

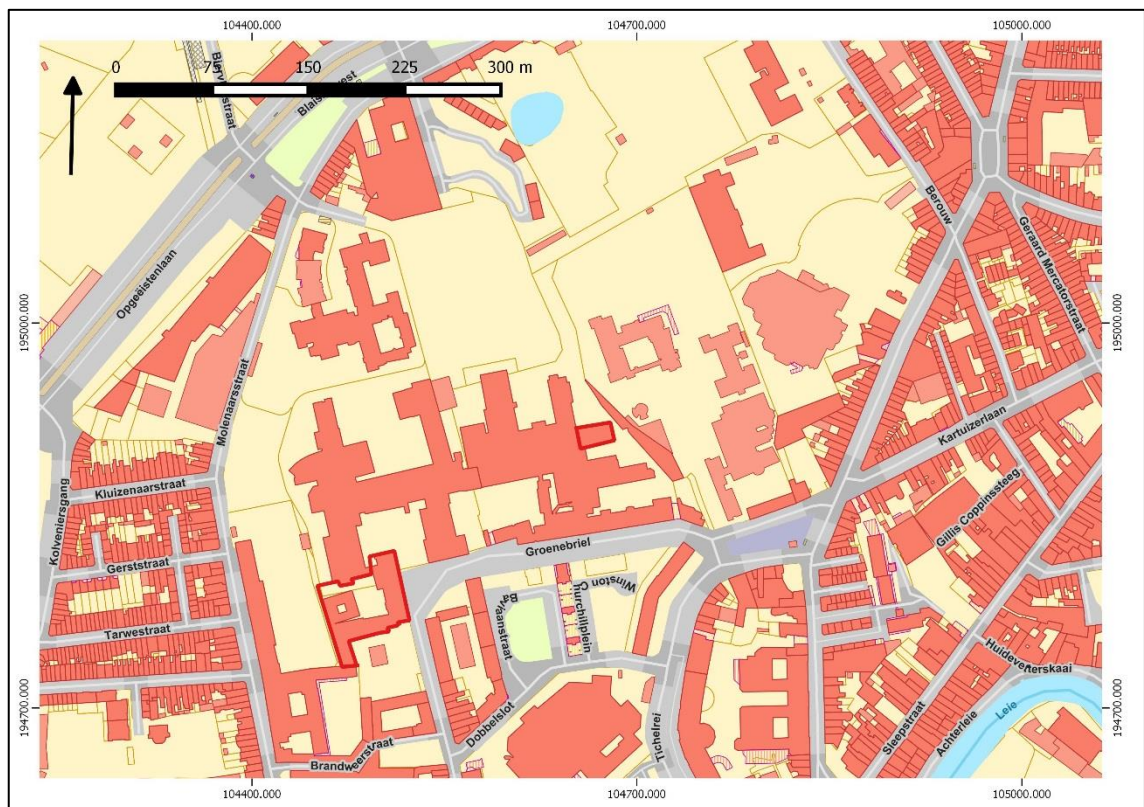
Naar aanleiding van de afbraak van de bestaande blokken C, W, T en T' en de nieuwbouw van blokken C en W heeft ABO nv in opdracht van de De Vloed Architects een archeologienota opgemaakt. De geplande werken kaderen in het masterplan van het AZ Sint-Lucas & Volkskliniek om alle diensten huidig gehuisvest in de Volkskliniek te centraliseren op campus Sint-Lucas. Bij de geplande werken zijn immers graafwerken gepland waarbij het eventueel aanwezige archeologische bodemarchief grondig zal verstoord worden.

Het project valt uiteen in twee afzonderlijke projecten, nl. project betreffende de sloping en het vervangen van blok C en de sloping van de bestaande blokken W, T en T' om te vervangen door een nieuw blok W.

AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

Figuur 1: GRB Kaart met aanduiding van het studiegebied (rood) (bron: Geopunt, 2016)

Figuur 2: GRB kaart met aanduiding van de twee onderzoekslocaties (rood) (bron: Geopunt, 2016)

Het onderzoeksgebied is gelegen onmiddellijk ten noorden van de Groenebriel en ten zuiden van Opgeëisten aan te Gent. Zuidelijk van het gebied bevindt zich de meanderende Lieve. De zone van Blok W is onmiddellijk gelegen ten noordwesten van de Groenebriel en de Sint-Margrietstraat.

1.4 WERKWIJZE EN STRATEGIE

1.4.1 MOTIVERING ONDERZOEKSSTRATEGIE

In deze bureaustudie wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving, en dit wordt getoetst aan de geplande verstoring van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de opdrachtgever, De Vloed Architects. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en de historische stad Gent in het algemeen werd de online databank van de Centraal Archeologische Inventaris geraadpleegd (CAI).¹ Inventarissen van het Agentschap Onroerend Erfgoed en de Onderzoeksbalans archeologie.² Ook werd bijkomende informatie ingewonnen bij de Stedelijke Archeologische Dienst van de Stad Gent (archeoloog Geert Vermeiren). Als aanvulling hierop werden verschillende bodemgerelateerde en historische kaarten uit de 18de en 19de eeuw geraadpleegd via DOV, Bodemverkenner³, Geopunt⁴, de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie en Cartesius, een databank van het Nationaal Geografisch Instituut (NGI), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum van Midden-Afrika.⁵ Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van de 20ste eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen.

Op 22 september werd een plaatsbezoek uitgevoerd om de impact van de recente verstoringen van het huidige gebouwenbestand te kunnen inschatten.

1.4.2 ORGANISATIE VAN HET VOORONDERZOEK

De eerste stap van het vooronderzoek is het omschrijven van de aard van de bedreiging van de geplande werken voor de eventueel aanwezige archeologische resten. Een tweede stap omvat het verzamelen van zoveel mogelijk informatie omtrent het onderzoeksgebied. Hierna werd deze informatie verwerkt in de volgende indeling van het rapport:

- Aard van de bedreiging (hoofdstuk 2)
- Topografische, bodemkundige en landschappelijke situering (hoofdstuk 2)

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

² <https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

³ <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

⁴ <http://www.geopunt.be/kaart>

⁵ <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

- Archeologische en historische voorkennis (hoofdstuk 4)
- Synthese van het onderzoek en eventuele aanbevelingen voor verder onderzoek (hoofdstuk 5)

1.4.3 GEBRUIKT MATERIAAL

De meeste informatie werd geraadpleegd via het internet of werd verkregen via de opdrachtgever. Lokale kennis werd aangereikt door de Stedelijke Archeologische Dienst van de Stad Gent. De kaarten werd uitgewerkt via het GIS-platform QGIS via de Geopunt plug-in. Deze werden aangevuld met bronnenmateriaal uit eigen collectie.

1.4.4 MOTIVERING EVENTUEEL AFWIJKENDE METHODIEK

Niet van toepassing

1.4.5 ALGEMENE WETENSCHAPPELIJKE ADVISERING

Lokale kennis werd aangereikt door archeoloog Geert Vermeiren van de Stedelijke Archeologische Dienst van de Stad Gent, aangezien niet alle recente informatie terug te vinden is via de CAI en de onderzoeksbalans van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

2 BUREAUS

2.1 INLEIDING

Het project valt uiteen in twee afzonderlijke projecten, nl. project betreffende de sloping en het vervangen van blok C en de sloping van de bestaande blokken W, T en T' om te vervangen door een nieuw blok W. Blok C is ongeveer 350m² groot. De totale oppervlakte van blok W is 2750m².

Hoofdstuk 2 schetst eerst een beschrijving met foto's van de bestaande toestand per deelproject weer (hfst 2.2), gevolgd door een weergave van huidige en nieuwe toestand (hfst 2.3.).

2.2 HUIDIGE TOESTAND

2.2.1 BLOK C

Voor wat blok C betreft omvat dit het slopen van de aanbouw blok C en het realiseren van een uitbreiding over alle bouwlagen van blok C (figuur 4). De vervangingsnieuwbouw omvat een kelder verdieping die aansluiting maakt met de vroeger reeds bijgebouwde liften aan blok C. Ter hoogte van niveau 5 wordt de bestaande technische ruimte uitgebreid met een nieuwe technische ruimte van ongeveer 200m². In de uitbreiding worden op het gelijkvloers de consultaties orthopedie ondergebracht en op de eerste verdieping de ambulante revalidatie (rugschool en cardiale revalidatie). De nieuwbouw bevat ook 3 verpleegafdelingen met eerder langdurige verblijvende patiënten. In de kelder en op niveau 4 en 5 zijn technische ruimtes, kleedruimtes en algemene berging voorzien. De betonnen vloerplaat en de nutsleidingen, evenals de nivelleringen voor het optrekken van het huidig gebouw hebben de ondergrond van Blok C verstoord tot op een diepte van 0,80 cm (pers. communicatie Kurt Van den Abbeele, AZ Sint-Lucas).

Figuur 3: Blok C: Buitenaanzicht BLOK C; (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)

2.2.2 BLOK T, T' EN W

Voor wat blok W betreft omvat dit het slopen van de bestaande blokken W, T en T' langsheen de Sint-Margrietstraat met inbegrip van de kelders om een nieuwbouw blok W te realiseren die aansluit met het bestaande blok J (figuur 7).

De bestaande te slopen gebouwen situeren zich rond een binnenplein en dateren uit verschillende periodes. De gebouwen werden reeds meermaals verbouwd om te blijven voldoen aan de nieuwere eisen die aan een ziekenhuisomgeving nodig heeft alsook door de nieuwe structuur die het huidige AZ Sint-Lucas heeft. Door de fusie werd bijvoorbeeld de hoofdingang (vroeger in blok W) gecentraliseerd in blok H, waardoor deze gebouwen niet meer dicht bij de inkom gesitueerd zijn.

De nieuwbouw beslaat het volledig vrijgekomen terrein, waardoor veel meer vloeroppervlakte kan gerealiseerd worden dan in de bestaande gebouwen. Het nieuwe gebouw W zal volledige onderkelderd worden. Door in de nieuwbouw een ruime patio op de eerste verdieping te voorzien kunnen alle diensten wel terug van daglicht worden voorzien. Pogingen tot sonderingen onder het binnenplein zijn allen mislukt door de aanwezigheid van onbekende en harde (puin?) lagen (cf. hfst. 4.5; pers. communicatie Kurt Van Den Abeele, AZ Sint-Lucas).

De bestaande gebouwen omvatten op heden nog ondersteunende diensten van het ziekenhuis, met name administratie, directie en andere kaderleden. De rest van de gebouwen staat leeg

De nieuwbouw zal hoofdzakelijk dagziekenhuisfuncties omvatten (niveau 0 – 5). In de kelder en op niveau 4 en 5 zijn ook nog technische ruimtes, kleedruimtes en algemene bergingen voor Blok W voorzien.

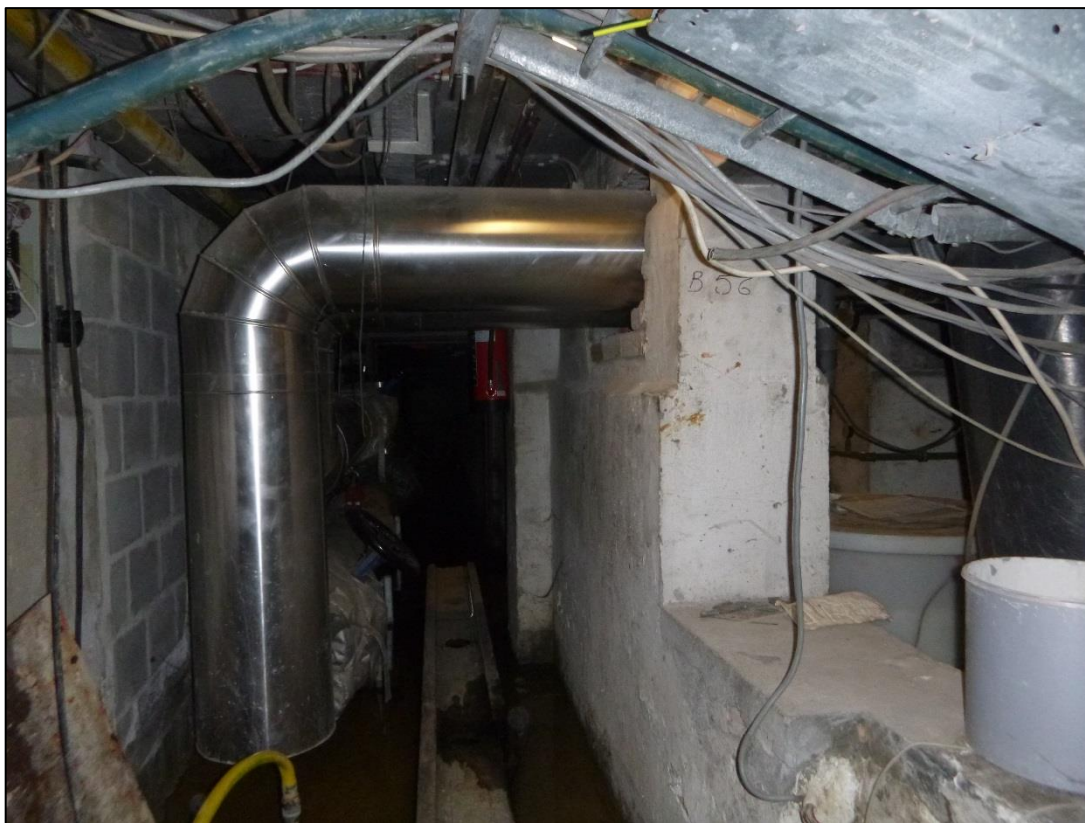

Figuur 4: Buitenaanzicht BLOK W (vanop binnenkoer Ziekenhuis); (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)

Figuur 5: Buitenaanzicht BLOK T (vanuit school); (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)

Figuur 6: Kelders blok T en W: technische ruimtes (foto's genomen op 15/09/2016 door Pedro Pype)

2.3 **PLANNEN OUDE EN NIEUWE TOESTAND**

Figuur 7 omvat het voorontwerp van de sloop van blok T, T' en W en de nieuwbouw van blok W. Figuur 8 omvat de plannen voor de sloop van gebouw C en de nieuwbouw.

Figuur 7: Voorontwerp van de geplande werken blok W, grondplan Niveau o (bron: De Vloed Architects, augustus 2016)

Rapport opgemaakt door

Derbystraat 51

9051 Gent

Projectcode: 2016K446

Figuur 8: Voorontwerp van de geplande werken blok W, grondplan Niveau o (De Vloed Architects, augustus 20

2.4 INTERPRETATIE EN DATERING

Het onderzoeksgebied situeert zich binnen de 16de-eeuwse stadsuitbreiding van de historische binnenstad van Gent. Op de locatie bevond zich de voormalige Algemene Kliniek Heilige Familie opgericht in 1678. Archeologisch zijn er duidelijke aanwijzingen voor laat- en post-middeleeuwse bebouwing langsheen de Sint-Margrietstraat, onmiddellijk ten zuiden van de zone van blok W (Basisschool “De Mozaïek”). Er duidelijke cartografische aanwijzingen voor oude wegenindelingen. Op de kaart van Ferraris wordt de loop van de Sint-Margrietstraat reeds duidelijk weergegeven.

Het studiegebied heeft tijdens de urbanisatie en stadsontwikkeling vanaf het einde van de 19de eeuw een grote evolutie doorgemaakt, tijdens dit proces is het aanwezige bodemarchief zeer waarschijnlijk reeds verstoord geweest. Dit proces zorgde meer dan waarschijnlijk eveneens voor een verlies aan archeologisch erfgoed. Het is echter de vraag in welke mate sporen, structuren en stratigrafieën zouden worden aangesneden bij eventuele werken en in welke mate deze reeds zijn verstoord door de uitbreidingen van het ziekenhuis vanaf de 2de helft van de 20ste eeuw. Mogelijk zijn er toch nog eventueel sporen bewaard onder de huidige gebouwen, wat mogelijk een laag tot matig potentieel tot kennisvermeerdering heeft. Daarom adviseren wij een werfbegeleiding van gebouw C, ‘het binnenplein’ en de kelders onder blok T’..

2.5 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

Het potentieel tot kennisvermeerdering bestaat hier voornamelijk uit het aantreffen van structuren uit late middeleeuwen tot recent, aangezien dat het onderzoeksgebied situeert zich binnen de 16de-eeuwse stadsuitbreiding van Gent. Op de locatie bevond zich de voormalige Algemene Kliniek Heilige Familie opgericht in 1678. Archeologisch zijn er duidelijke aanwijzingen voor laat- en postmiddeleeuwse bebouwing langsheen de Sint-Margrietstraat, onmiddellijk ten zuiden van de zone van het huidige blok W en ten oosten van huidige blok T’.

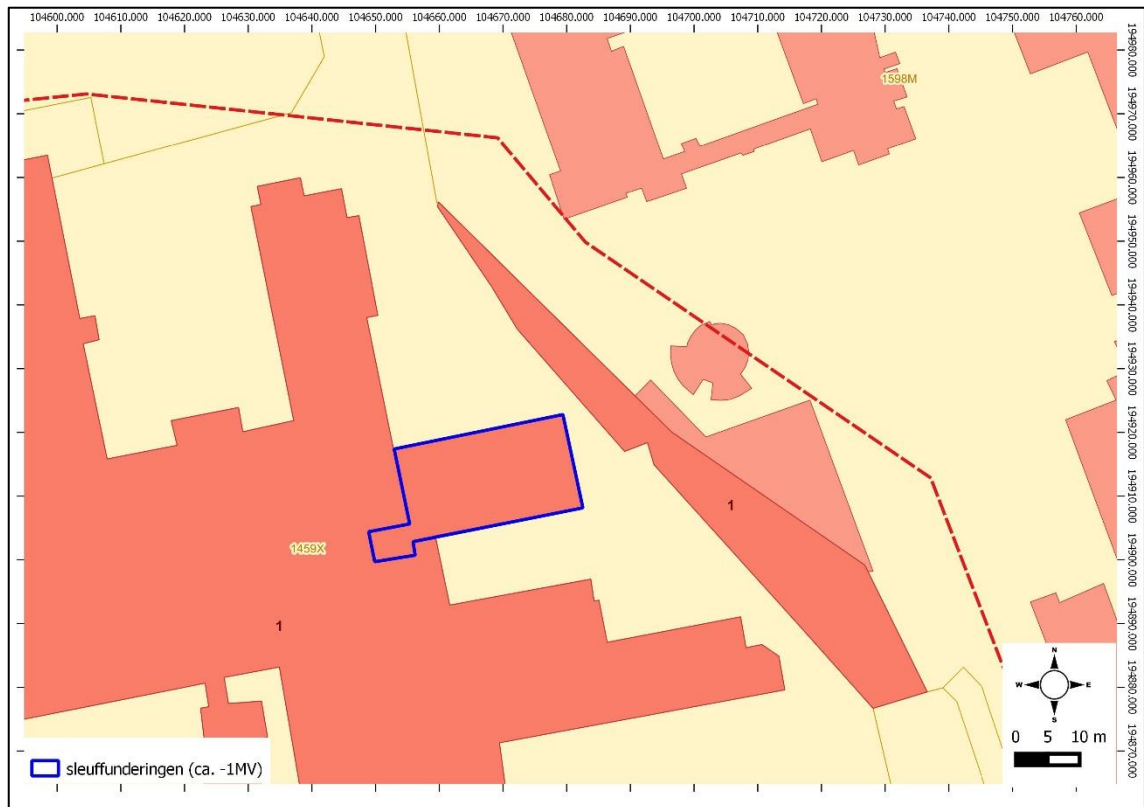
Het is echter de vraag in welke mate sporen, structuren en stratigrafieën zouden worden aangesneden bij eventuele werken en in welke mate deze reeds zijn verstoord door de uitbreidingen van het ziekenhuis vanaf de 2de helft van de 20ste eeuw. Hieronder wordt er per deelproject een afweging gemaakt de impact van de geplande werken in verhouding tot de mogelijk bewaarde resten

2.5.1 BLOK C

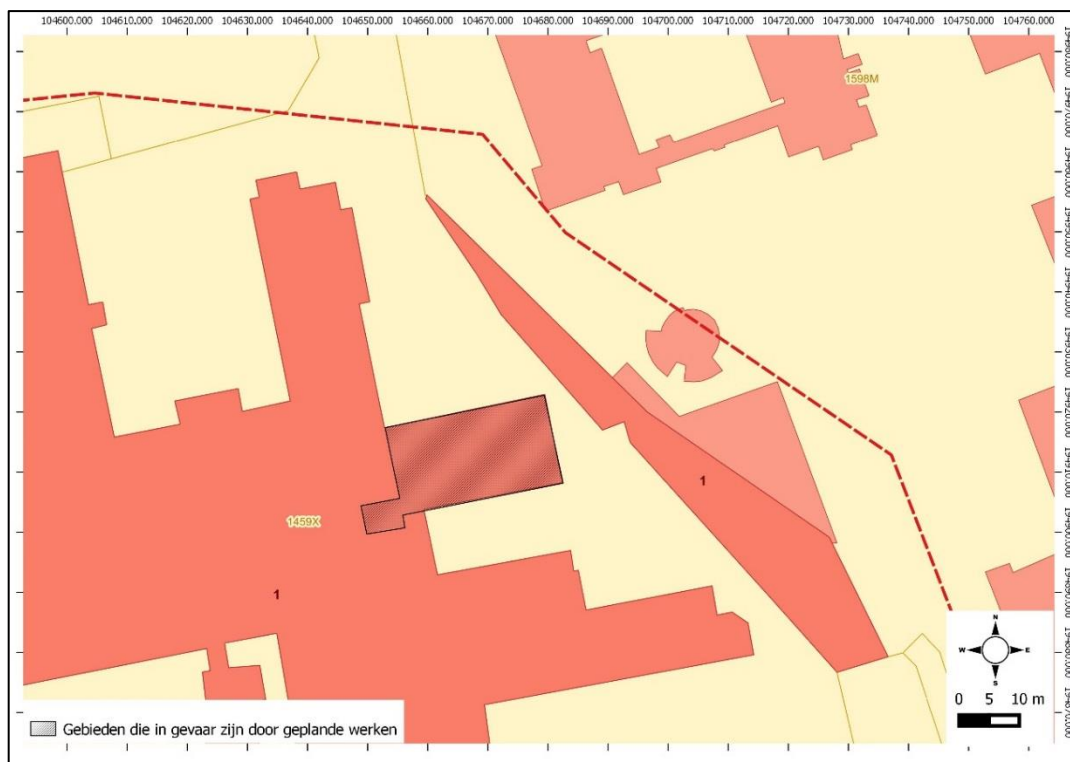
Figuur 38 geeft de bestaande toestand van blok C weer (ca. 350m²). De betonnen vloerplaat en de nutsleidingen, evenals de nivellerings voor het optrekken van het huidig gebouw hebben de ondergrond van Blok C verstoord met een verstoring tot op een maximale diepte tussen -0,80mMV en -1mMV. Het gebouw is verder niet onderkelderd. Ondanks dat het **potentieel tot kennisvermeerdering eerder aan de lage kant** ligt hierdoor, is het eveneens zo dat historische kaarten en luchtfoto’s tonen aan dat Blok C op onbebouwd terrein is gezet. Het is echter de vraag in welke mate eventuele archeologische resten nog bewaard zijn.

We kunnen dus niet uitsluiten dat er nog archeologische indicaties onder Blok C bewaard zijn. Het is echter onmogelijk om een terreinonderzoek uit te voeren om deze hypothese te testen,

aangezien het gebouw nog dienst doet en er dus pas onderzoek kan plaatsvinden na de sloop. In functie van de **beperkte oppervlakte** (figuur 39), de **onzekerheid van de effectieve aanwezigheid en bewaring van archeologische resten** en de **beperking van de overlast** door de werken (ziekenhuisomgeving), lijkt ons een **werfbegeleiding** een goede strategie. Deze wordt in detail uitgewerkt in het programma van maatregelen.

Figuur 9: diepte van versterking door bestaande gebouw van Blok C (bron: ABO NVt)

Figuur 10: overzicht van Blok C voor werfbegeleiding (bron: ABO NV)

2.5.2 BLOK T, T' EN W

Figuur 40 geeft nieuwbouw blok W weer en de diepte van verstoring, tot op een diepte van ca. -2mMV (cf. hfst 2.2. en 2.3).

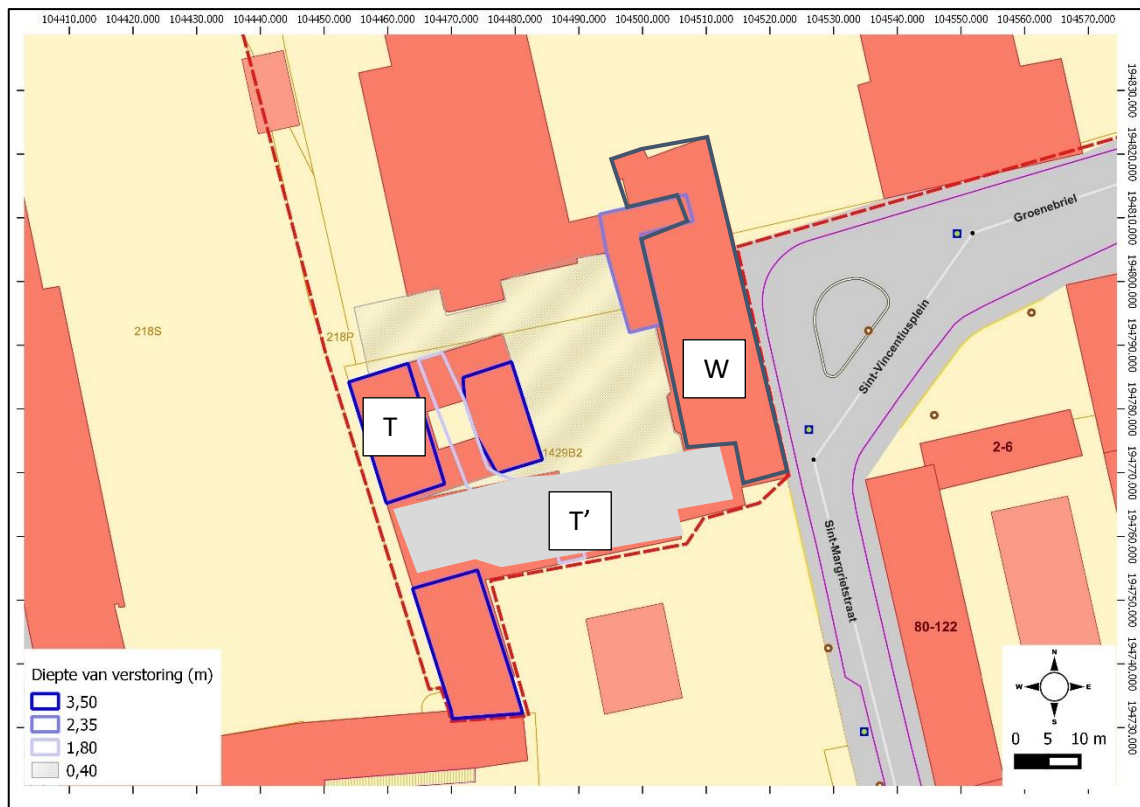

Figuur 11: diepte van verstoring nieuwbouw blok C (bron: ABO NV)

Figuur 40 geeft de bestaande toestand van blok T, T' en C weer (ca. 2.750 m²) met hun diepte van verstoring. Het is het duidelijk dat er reeds een groot deel grondverstoring activiteiten hebben plaatsgevonden waarbij de diepte varieert van –1,80mMV tot -3,5mMV:

- Het huidige gebouw W is onderkelderd.
- De annex en doorgang van het gebouw T' naar de school 'de mozaïek' is ook volledig onderkelderd (blauwe polygoon)
- Onder een deel van het binnenplein en het gebouw erlangs loopt een ingekokerde stenen riolering (grijze lijnen) = augustijnvaardeken.
- Een deel van gebouw W is ook onderkelderd (blauwe polygoon)
- Gebouw T is in de jaren '70 volledig herbouwd en onderkelderd (blauwe polygoon)

Deze delen vertegenwoordigen ongeveer 60% van het totale projectgebied. De diepte van de gebouwen of bouwactiviteiten van het verleden hebben het eventueel aanwezige archeologische erfgoed reeds in die mate verstoord dat er **geen potentieel tot kennisvermeerdering** is.

Figuur 12: Diepte van verstoring gebouw t, T' en W (bron: ABO NV)

De mate van verstoring van het binnenplein, ongeveer 25 van het huidige onderzoeksgebied, is moeilijker vast te stellen. De huidige verhardingen gaan zeker tot -0,40mMV. De machinale boringen konden bovendien allen vaststellen dat er geen doorkomen aan was en dat er een erg harde (puin?)laag tot op een diepte van -0,70mMV ligt. Ondanks dat het potentieel tot kennisvermeerdering eerder aan de lage kant ligt hierdoor, is het eveneens zo dat historische kaarten en luchtfoto's tonen aan dat onder het verharde binnenplein mogelijk nog niet geroerde grond zit. Het is dus de vraag in welke mate eventuele archeologische resten nog bewaard zijn.

Figuur 41 toont eveneens dat het huidige blok T' niet onderkelderd is, wat overeenkomt met de rest van het onderzoeksgebied, ca. 15% (grijze overlay). Het is onduidelijk hoe diep de funderingen van de huidige gebouwen gaan, maar het is aannemelijk dat ze niet dieper gaan dan -1mMV. Hoewel de opgravingen op de aanpalende percelen (hfst 4.1.3, Kreckelbergh *et al.* 2015) ten zuiden hiervan reeds archeologische resten net onder maaiveld hebben aangesneden (en ook op diepere niveaus), zijn er mogelijk nog archeologische resten onder de funderingen aanwezig. De opgravingen hebben aangetoond dat er sporen vanaf de late middeleeuwen bewaard zijn.

We kunnen dus niet uitsluiten dat er nog archeologische indicaties onder het binnenplein en het huidige niet onderkelderde blok T' bewaard zijn, wat ongeveer 40% (1100m²) van het onderzoeksgebied vertegenwoordigd (figuur 41, grijze polygoon/overlay). Het is echter onmogelijk om een terreinonderzoek uit te voeren om deze hypothese te testen, aangezien de gebouwen en het binnenpleingebouw nog dienst doen en er dus pas onderzoek kan plaatsvinden na de sloop. In functie van de eerder mislukte machinale boringen, de onzekerheid

van de effectieve aanwezigheid en bewaring van archeologische resten en de beperking van de overlast door de werken (ziekenhuisomgeving), lijkt ons een **werfbegeleiding** de beste strategie.

Een verder vooronderzoek heeft weinig zin aangezien de boringen op het binnenplein niet diep zijn geraakt en de ondergrond erg hard is voor verder onderzoek op basis van putten. Eveneens willen we de overlast beperken in een ziekenhuisomgeving. Daarenboven is de ondergrond van blok T', waar mogelijk nog archeologische resten aanwezig zijn, niet bereikbaar aangezien de gebouwen nog niet gesloopt zijn. Daarom opteren we eveneens voor een werfbegeleiding als vervolgonderzoek.

DEEL 2 ARCHEOLOGISCHE WERFBEGELEIDING

1 INLEIDING

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode	Onroerend Erfgoed: 2016K174
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- straat + nr.:	Groenebriel 1
- postcode :	9000
- fusiegemeente :	Gent
- land :	België
Lambercoördinaten (EPSG:31370)	Blok C 104 652,69m – 194 917,72m 104 679,06m – 194 922,56m 104 681,94m – 194 908,47m 104 659,33m – 194 903,23m Blok W 104 445,95m – 194 807,44m 104 510,02m – 194 823,01m 104 528,48m – 194 741,06m 104 469,36m – 194 732,22m
Kadaster	
- Gemeente :	Gent
- Afdeling :	1
- Sectie :	A
- Percelen :	A1459w (Blok C), A1429f ² en A1429b ² (Blok W)
Onderzoekstermijn	15/09/2016- 19/09/2016
Thesauri	Bureauonderzoek

Figuur 13: administratieve gegevens

1.2 ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, in de vorm van een bureauonderzoek, dat op het plangebied werd uitgevoerd heeft als project nummer **2016K446**. Voor de resultaten van dit bureauonderzoek zie *Deel 1 Verslag van de resultaten*.

1.3 ONDERZOEKSOPDRACHT

Het doel van dit vooronderzoek is het deel van het terrein dat bedreigd wordt door middel van werfbegeleiding te onderzoeken. Hierbij zullen onderstaande onderzoeksvragen worden beantwoord:

1.3.1 VRAAGSTELLING

- Wat is de aard, omvang, datering en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de relatie tussen het bestaande pand en het aanwezige archeologische erfgoed?
- Sluiten de sporen aan bij de resultaten van het onderzoek in de omgeving en de data van de CAI en de databank van de Dienst Stadsarcheologie Gent?
- Welke specifieke activiteiten hebben in het onderzoeksgebied plaatsgevonden? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor? Passen deze in de historische context van de locatie?
- Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners?
- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site, eventueel ook over de materiële cultuur?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Wat is de datering en samenstelling van aangetroffen ophogingslagen?
- Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Gent?

1.3.2 RANDVOORWAARDEN

Indien de voorgestelde methode niet kan uitgevoerd worden vanwege veiligheidsredenen, zal er in onderling overleg met het agentschap Onroerend Erfgoed en de opdrachtgever geopteerd worden voor de meest haalbare en wenselijke methode.

1.3.3 BESCHRIJVING GEPLANDE WERKEN EN BODEMINGREPEN

Zie deel 1 “Verslag van Resultaten”, hoofdstuk 2.

1.4 WERKWIJZE EN STRATEGIE

Voor het bepalen van de onderzoeksmethode is er eerst op basis van de bureaustudie gekeken naar de topografische gegevens, de bodemkundige opbouw, de ligging door middel van en de oude en nieuwe kadasterkaarten. Hiervoor werd er geopteerd voor het uitvoeren van onderzoek door een archeologische werfbegeleiding.

1.4.1 WERKWIJZE

1.4.1.1 WERFBEGELEIDING

De werfbegeleiding kon pas van start gaan wanneer de onderzoekszones volledig vrij waren gemaakt van opslagmateriaal en de bestaande gebouwen gesloopt waren. De werfbegeleiding werd uitgevoerd binnen de planning van de algemene aannemingswerken. Er diende geen opvolging meer te gebeuren ter hoogte van Blok C, mits dit in een gebied geen archeologie (GGA) is gelegen (fig. 43).

Figuur 14: Gebieden geen archeologie met aanduiding van het studiegebied en gebouw C weergegeven op een orthofoto 2013-2015 (Geopunt 2017)

De graafwerken gebeurden manueel en/of machinaal met een kraan met tandeloze graafbak, steeds onder toezicht van de veldwerkleider. De uitvoering van de opgraving gebeurde volgens de Code Goede Praktijk, aangevuld met bijkomende maatregelen wanneer de situatie daartoe aanleiding gaf. Deze maatregelen werden bepaald door de erkend archeoloog.

1.4.1.2 *MOTIVERING*

Het gebruik van werfbegeleiding bij dit type van onderzoek lijkt de logische keuze, aangezien een verder vooronderzoek geen kennisvermeerdering kan opleveren na eerder mislukte machinale boringen, de onzekerheid van de effectieve aanwezigheid en bewaring van archeologische resten en de beperking van overlast door de werken binnen een ziekenhuisomgeving. Ook kan er met deze werkwijze aandacht besteedt worden aan de genese van de bodemopbouw om op die wijze meer inzicht te verwerven naar de mogelijke locatie van menselijke bewoning, de datering en de bewaringsgraad van sporen of van de bodem in het algemeen. Bovendien biedt een methode als werfbegeleiding een groot potentieel aan kennisvermeerdering en kan er tegelijk in beperkte teams gewerkt worden waardoor de kosten-baten analyse resulteert in maximaal resultaat en een draagbare financiële last.

2 ASSESSMENTRAPPORT: RESULTATEN WERFBEGELEIDING

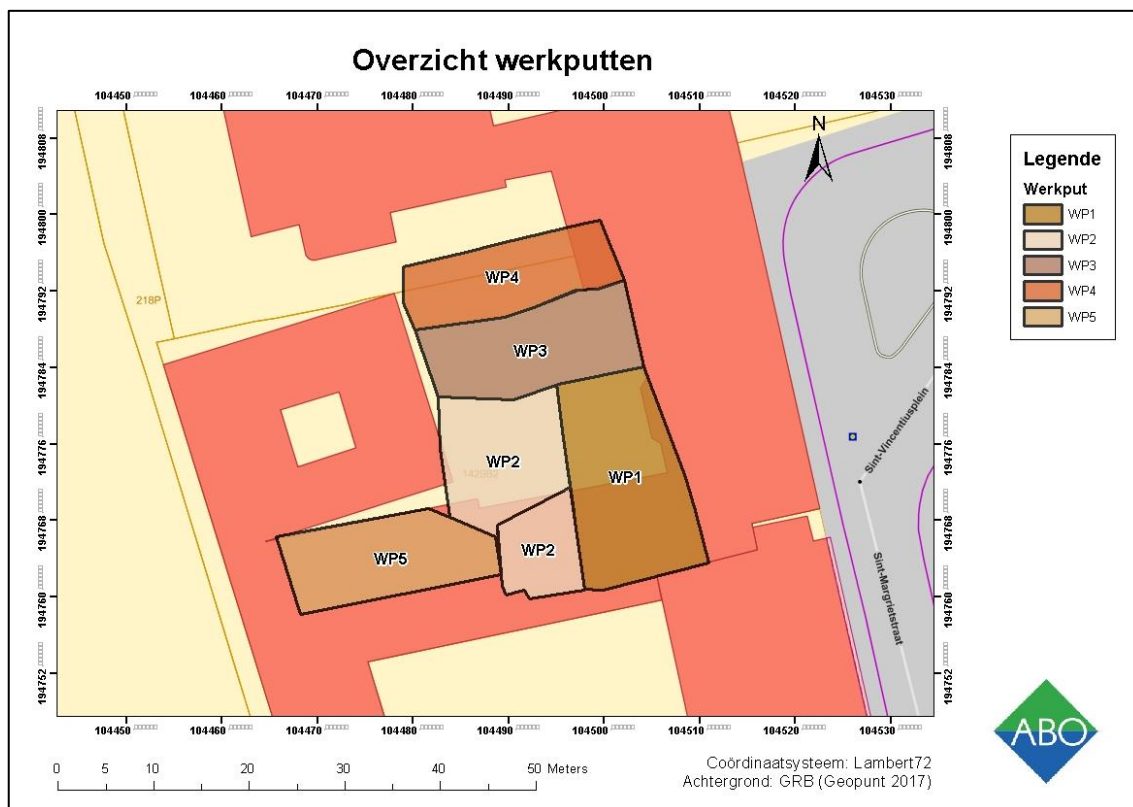
2.1 BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN DE METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA

Tussen 22 en 29 juli werd door erkend archeoloog Pedro Pype, Clémence Marchal, Griet Beldé en archeoloog-assistent Maarten Praet het vooronderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd op het onderzoeksgebied op het ziekenhuisdomein van het AZ Sint-Lucas te Gent aan de Sint-Margrietstraat.

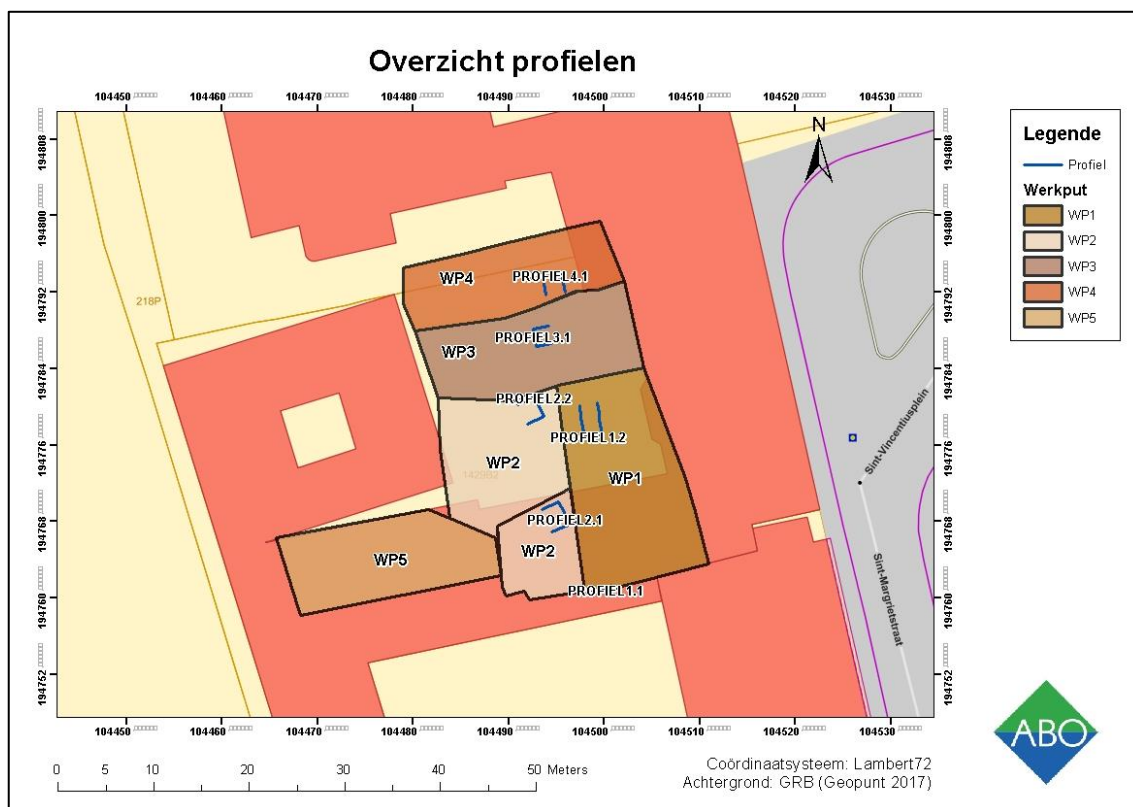
De boven beschreven werkwijze en strategie (zie 1.4 Werkwijze en strategie) kon niet volledig worden gehanteerd op het terrein. Omwille van veiligheidsredenen werd een kleine buffer tussen de bestaande bebouwing en de werkput behouden. Daarnaast werd gebouw C niet verder onderzocht omdat het ondertussen opgenomen is in een gebied waar geen archeologie te verwachten valt (GGA).

In totaal werden er vijf werkputten aangelegd (fig. 44-46). Nadat een werkput was afgewerkt, werd deze gedicht en werd een nieuwe werkput aangelegd. Op deze manier werd een minimale hinder voor de voortgang van de werken gegarandeerd. De zone ten westen was reeds verstoord door de aanvang van de sloopwerken. Bijgevolg kon deze zone niet meer onderzocht worden.

Alle profielen en de gemaakte coupes werden ingetekend op schaal 1/20ste en gefotografeerd en beschreven volgens de code goede praktijk. Alles werd digitaal ingemeten met een GPS toestel. De sporen en muren werden apart genummerd. Bij de aanleg van de eerste werkput werd het nummer 1 toegekend aan de werkput. Nadat deze werkput gedicht werd, werd een nieuwe werkput aangelegd met een opeenvolgende nummering.

Figuur 15: Overzichtsplan met situering van de werkputten op GRB kaart (ABO 2017)

Figuur 16: Overzichtsplan met situering van de bodemkundige profielen op GRB kaart (ABO 2017)

2.2 OBSERVATIES EN REGISTRATIES VAN VONDSTEN

Het aardewerk dateert voornamelijk uit het einde van de 13de en de 14de eeuw. Er werd ook post-middeleeuws aardewerk aangetroffen uit de 16de-17de eeuw. De muren en sporen dateren eveneens uit de late en post-middeleeuwen. Er werden ook enkele recente muren aangetroffen (19de-20ste eeuw). Vaak werden aardewerkfragmenten van verschillende periodes samen in een spoor aangetroffen. Dit wijst uiteraard op de sterk verstoorde contexten van de opgraving.

In bijlage 5 kan een vondstenlijst en foto's worden gevonden.

2.3 OBSERVATIES EN REGISTRATIES VAN STALEN

Er werden geen stalen genomen. De aangetroffen contexten lieten niet toe om stalen te nemen voor natuurwetenschappelijke analyses wegens de zware verstoringen.

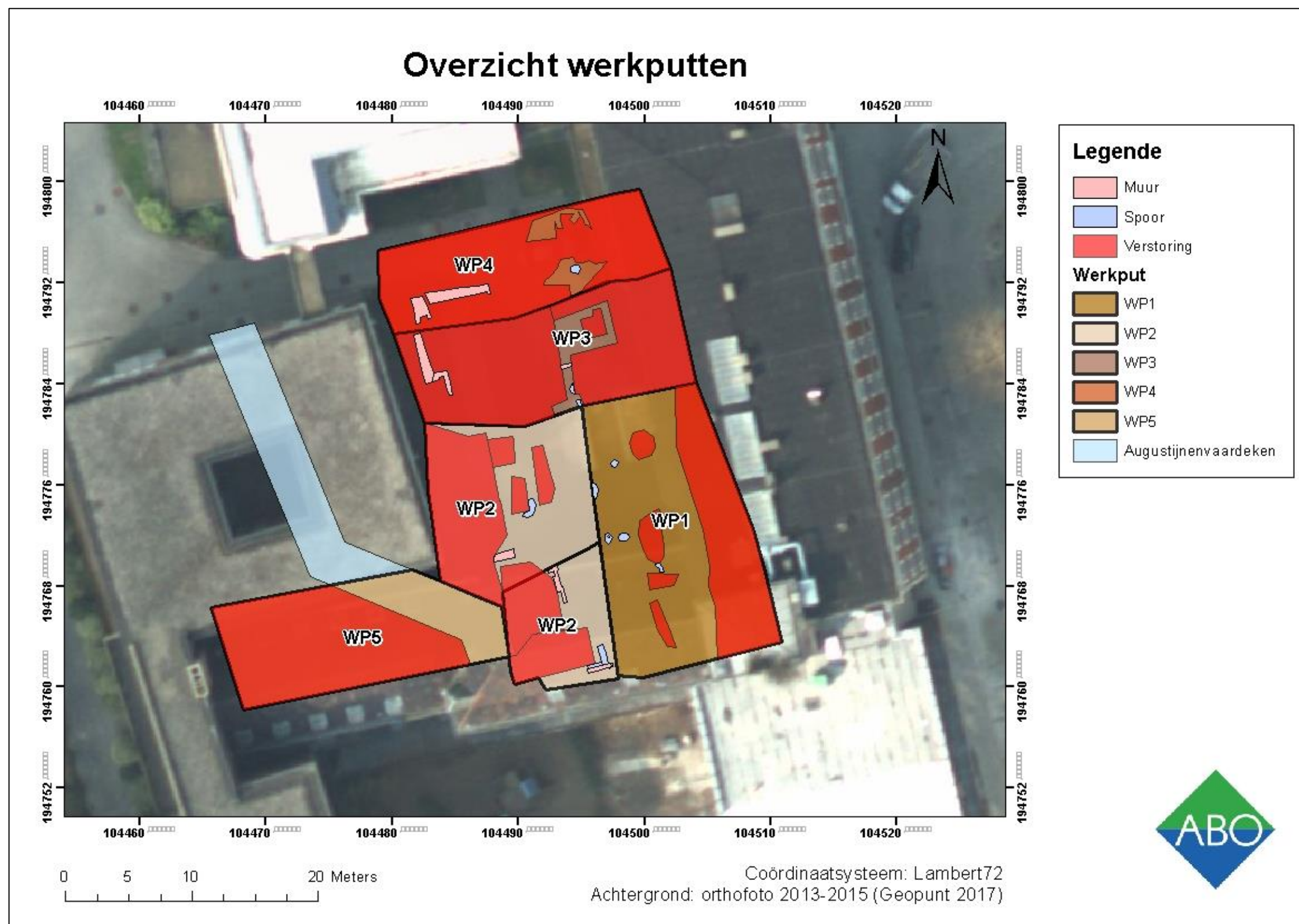
2.4 CONSERVATIE-ASSESSMENT

Niet van toepassing.

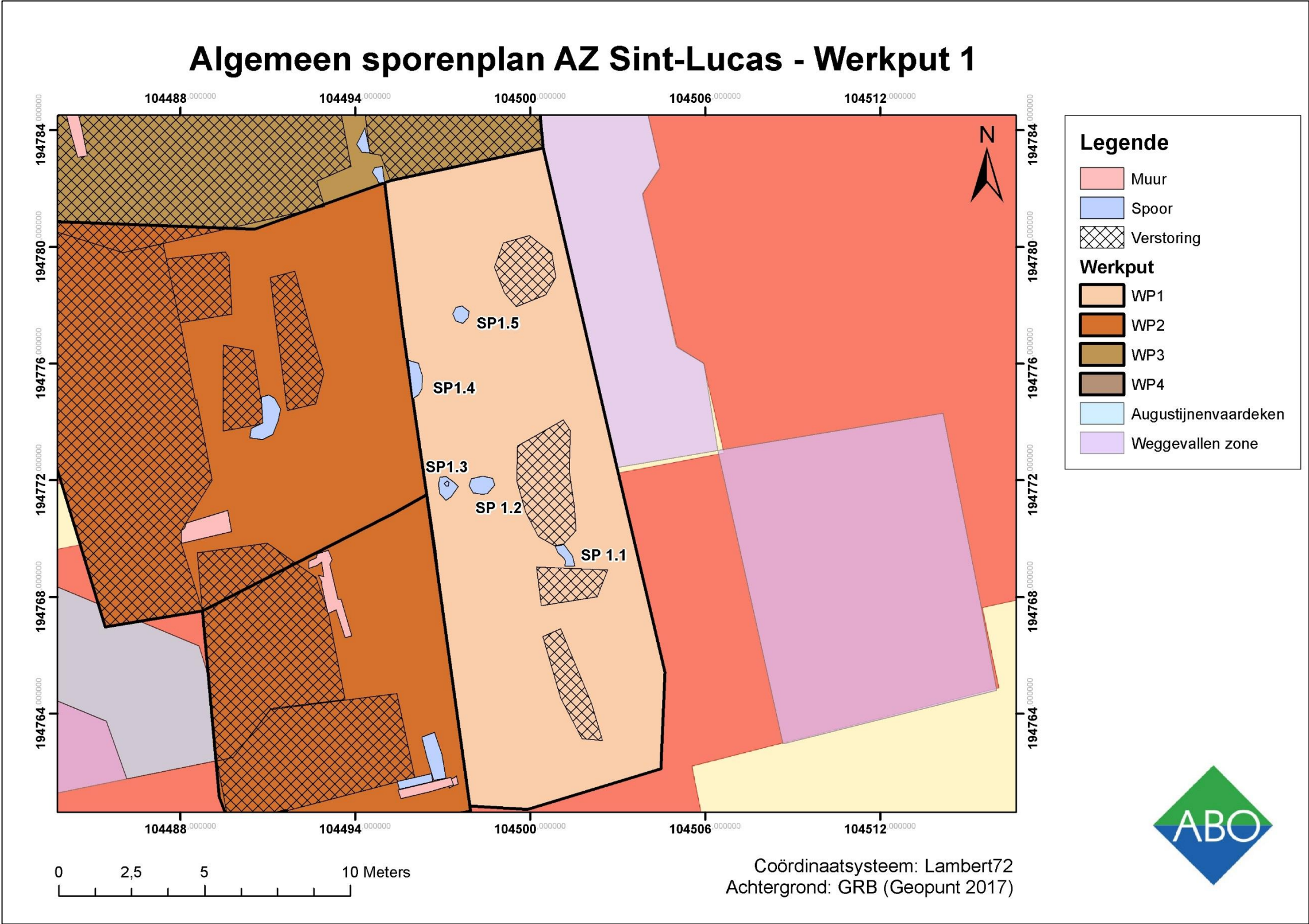
2.5 ASSESSMENT VAN HET ONDERZOCHE GEBIED

Een assessment van het onderzoeksgebied is reeds gebeurt in het bureauonderzoek met projectnummer **2016K446**: zie hiervoor deel 1 van dit rapport.

In deel 2 van het rapport wordt ingegaan op de bodemkundige en archeologische bevindingen van de werfbegeleiding ter hoogte van het bedreigde deel van het onderzoeksgebied.

Figuur 17: Overzicht werkputten van de site weergegeven op een luchtfoto (2013-2015) (Geopunt 2017)

Figuur 18: Algemeen overzicht van werkput 1 (ABO 2017)

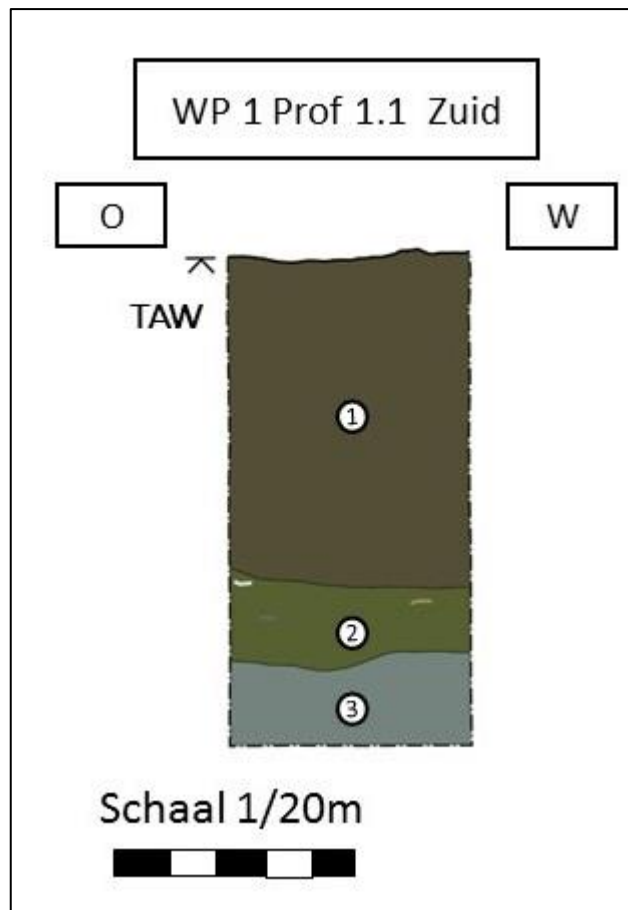
2.5.1.1 PROFIELEN

o Profiel 1.1 (fig. 19-20):

Onder het maaiveld werd een sterk heterogene ophogingslaag met veel recent puin aangetroffen (laag 1). Laag 2 was de enige laag waarin een beperkte hoeveelheid archeologisch materiaal werd teruggevonden. Het betreft grijs en wit aardewerk van het einde van de 13de eeuw en het begin van de 14de eeuw (bijlage 5, nr. 13). Daaronder werd de grijsgroene moederbodem aangetroffen (laag 3). Dit stemt overeen met de tertiaire zandlagen die besproken werden in hoofdstuk 3.2.3 van het verslag van resultaten.

Figuur 19: Profiel 1.1

Figuur 20: Tekening profiel 1.1

- Beschrijving:

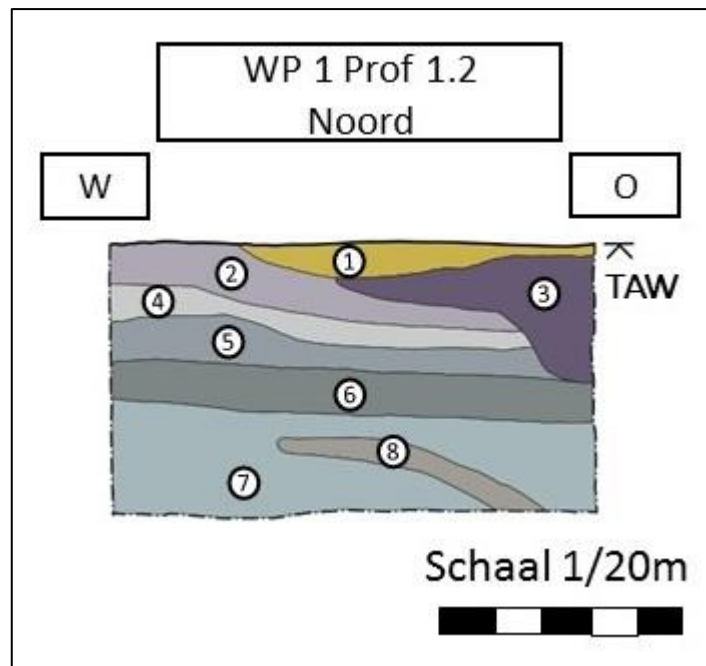
1. Heterogeen, zwart grijs, baksteen matig, kalk matig, houtskool matig, sterk puinhoudend/vermengd
2. Heterogeen, grijs bruin, houtskool veel, baksteen matig, aardewerk matig, aardewerk (14^e eeuw)
3. Grijs groen, houtskool matig, baksteen weinig

o Profiel 1.2 (fig21-22):

Laag 1 is een dempingspakket van de vallei. Daaronder is een opeenvolging van heterogene uitspoelingslagen zichtbaar (laag 2, 4, 5). Deze getuigen van de waterwerking binnen het moerassig laaggelegen gebied dat de Augustijnen aantreffen op het einde van de 13de eeuw. Deze depressie helt af naar het westen van het studiegebied, richting het Augustijnenvaardeken (hfst. 2.5.5). Laag 3 doorsnijdt deze uitspoelingslagen en is mogelijk een uitloper van spoor 1.4 dat zich ten westen hiervan bevindt (rechts op de foto). Onder de uitspoelingslagen is een vullingslaag van de depressie gelegen (laag 6) met daaronder de moederbodem (laag 7). Een kleilens in de moederbodem werd apart opgetekend (laag 8).

Figuur 21: Profiel 1.2

Figuur 22: Tekening profiel 1.2

- Beschrijving:
 1. Z2L1, heterogeen gemengd, lichtgrijs, blauw, groen, houtskool weinig, aardewerk weinig, bioturbatie weinig
 2. Z2L1 met kleilaagjes, heterogeen gemengd, donkergrijs blauw, houtskool matig, vage randen
 3. Kuil?, spoor 1.4?, Z2L1, donkergrijs gevlekt blauw, vrij homogeen pakket, houtskool matig, aardewerk matig (zie coupe 1.4, vol met aardewerk)
 4. Z3L0, heterogeen, lichtblauw donkergrijs (vlekjes), zandlaagje, houtskool weinig bij donkergrijze vlekken/vegen
 5. Z1L2, homogeen, lichtblauw, houtskool weinig, vage randen, veel kleilig materiaal
 6. Z1L2, homogeen, lichtblauw lichtgrijs, houtskool matig, vage randen, plusminus kleilig
 7. Z3L0, homogeen, lichtblauw, houtskool weinig
 8. Kleilens, Z0L2, vage houtskool vlekken

2.5.1.2 SPOREN

In werkput 1 kwamen in het totaal 5 archeologische sporen aan het licht (spoor 1.1 tot en met 1.5).

- Spoor 1.1 (fig. 22-23):

Spoor 1.1 is centraal tot zuidelijk gelegen in werkput 1 op een hoogte van ca. 5.37mTAW. Het is een langwerpige spoor (90x55cm) met een noord-zuid oriëntatie. Het heeft een bruin tot groene

kleur, is heterogeen (gevekt) met een kleiige textuur en ligt tussen twee recente verstoringen. Er was een kleine hoeveelheid houtskoolspikkels zichtbaar.

Nadat het spoor gecoupeerd werd, bleek dat het om een recente verstoring ging, vermoedelijk een uitloper van de twee verstoringen waartussen het gelegen was. Er werden immers drie grijsgebakken wandfragmenten en één bandvormig grijsgebakken randfragment aangetroffen – vermoedelijk uit de 13de-14de eeuw – en één groen geglazuurd hoogversierd aardewerk uit de 15de-16de eeuw (bijlage 5, nr. 12). Deze vermenging van materiaal uit verschillende periodes duidt erop dat dit spoor verstoord is.

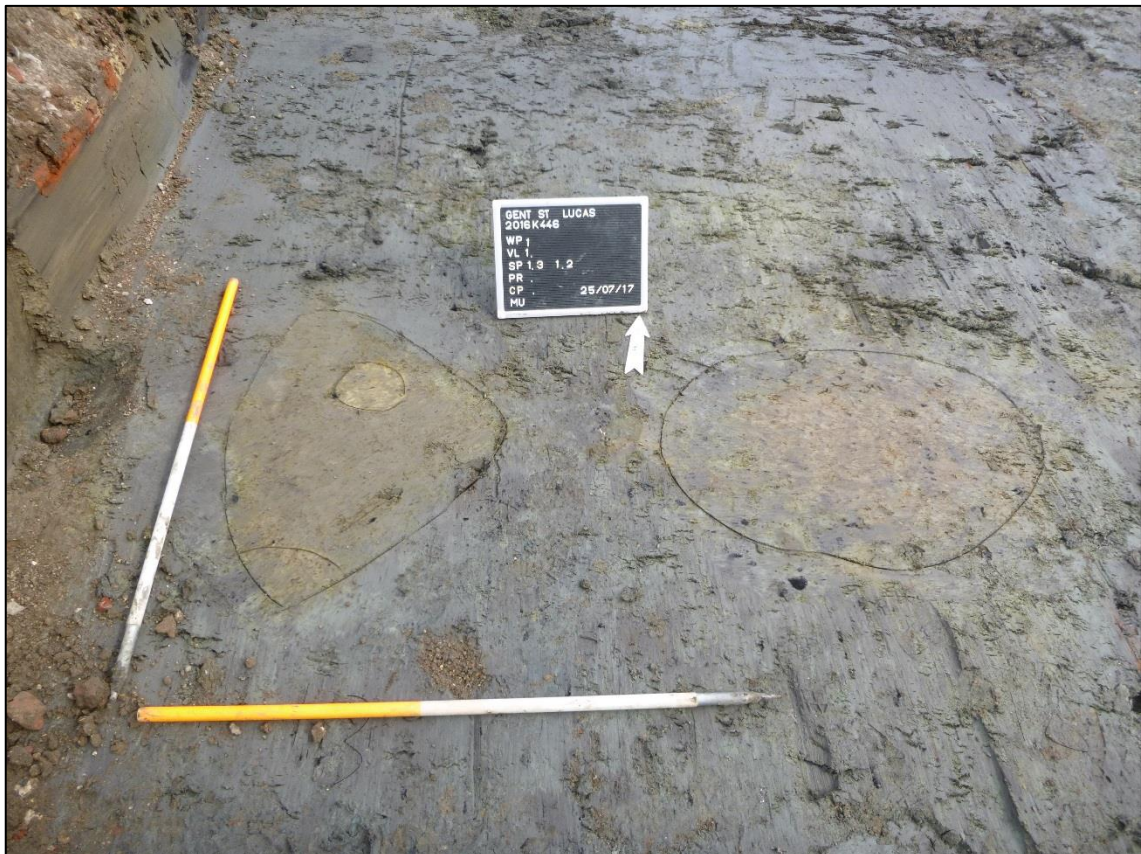
Figuur 23: Spoor 1.1

Figuur 24 : Coupe van spoor 1.1

- Spoor 1.2 en 1.3 (fig. 25-26):

Spoor 1.2 en 1.3 werden naast elkaar aangetroffen in het centrum van werkput 1. Spoor 1.2 is ovaalvormig (105x82cm) en heeft een oost-west oriëntatie, haaks op spoor 1.3. de TAW waarde schommelt rond 5.46mTAW. Het is heterogeen (gevekt) met een kleiige textuur en heeft een licht bruine-groene kleur met vage randen. Er werden slechts enkele houtskoolspikkels opgemerkt. Spoor 1.3 is ronder (105x78cm) van vorm en is volgens een noord-zuid-as georiënteerd, haaks op spoor 1.2. Het is iets lager gelegen op de hoogte van 5.40mTAW. Het heeft een licht groene tot bruine kleur met een gele tot groene kern. De randen waren duidelijk zichtbaar. Nadat de sporen werden gecoupeerd, bleek dat het om twee natuurlijk fenomenen ging.

Figuur 25: Spoor 1.2 en 1.3

Figuur 26: Coupe van spoor 1.2

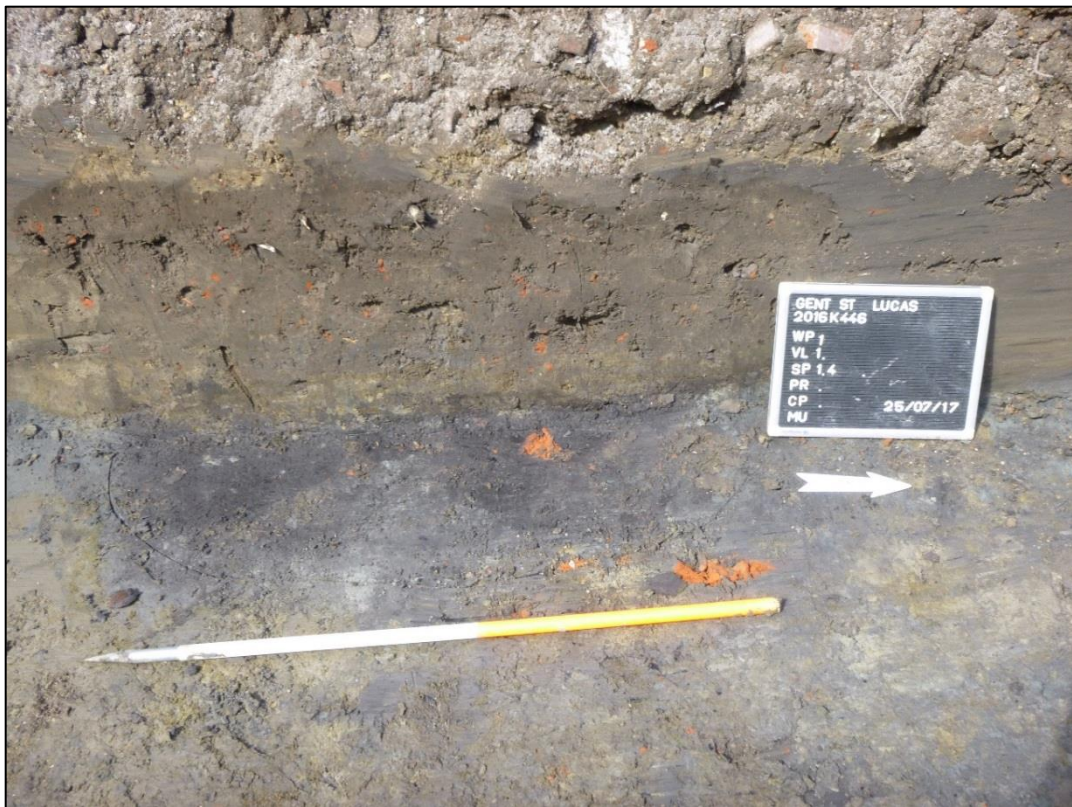

Figuur 27: Coupe van spoor 1.3

- Spoor 1.4 (fig. 27):

Spoor 1.4 is aan de westelijke wand van werkput 1 gelegen, op een hoogte van ca. 5.40mTAW. Het heeft een langwerpige (160x54cm) halfronde vorm, is volgens een noord-zuid-as

georiënteerd en bevat een heterogene vulling. Het heeft een zwart tot blauwgrijze kleur met vage randen en een iets zandigere textuur dan de omliggende bodem. Er werd zowel baksteenpuin als een matige hoeveelheid van aardewerk en houtskoolspikkels in teruggevonden. Bij het couperen van het spoor kwam een grote hoeveelheid aardewerk aan het licht (107 fragmenten). Het gaat voornamelijk om karakteristiek grijs aardewerk uit het einde van de 13de en het begin van de 14de eeuw. Onder deze fragmenten bevonden zich vijf bodemfragmenten met uitgeknepen standring en één fragment Rijlands proto-steengoed. Daarnaast werden ook dierlijk botmateriaal en drie metalen nagels ingezameld (bijlage 5, nrs. 22, 23, 24, 30).

Figuur 28: Spoor 1.4

- Spoor 1.5 (fig. 29)

Spoor 1.5 is in het midden van het noordelijke deel van werkput 1 gelegen op een hoogte van 5.44mTAW. Het is een rond spoor (75x73cm) met een heterogene textuur. Het heeft een blauwgrijze tot licht bruine kleur en is iets zandiger dan de omliggende bodem. Er werd een matige hoeveelheid aardewerk, baksteenspikkels en houtskool spikkels geregistreerd. Er werd een grijsgebakken randfragment van een 13de-14de-eeuwse kookpot aangetroffen (bijlage 5, nr. 20).

Figuur 29: Spoor 1.5

2.5.1.3 MUREN

In totaal werd 1 muur aangetroffen in werkput 1.

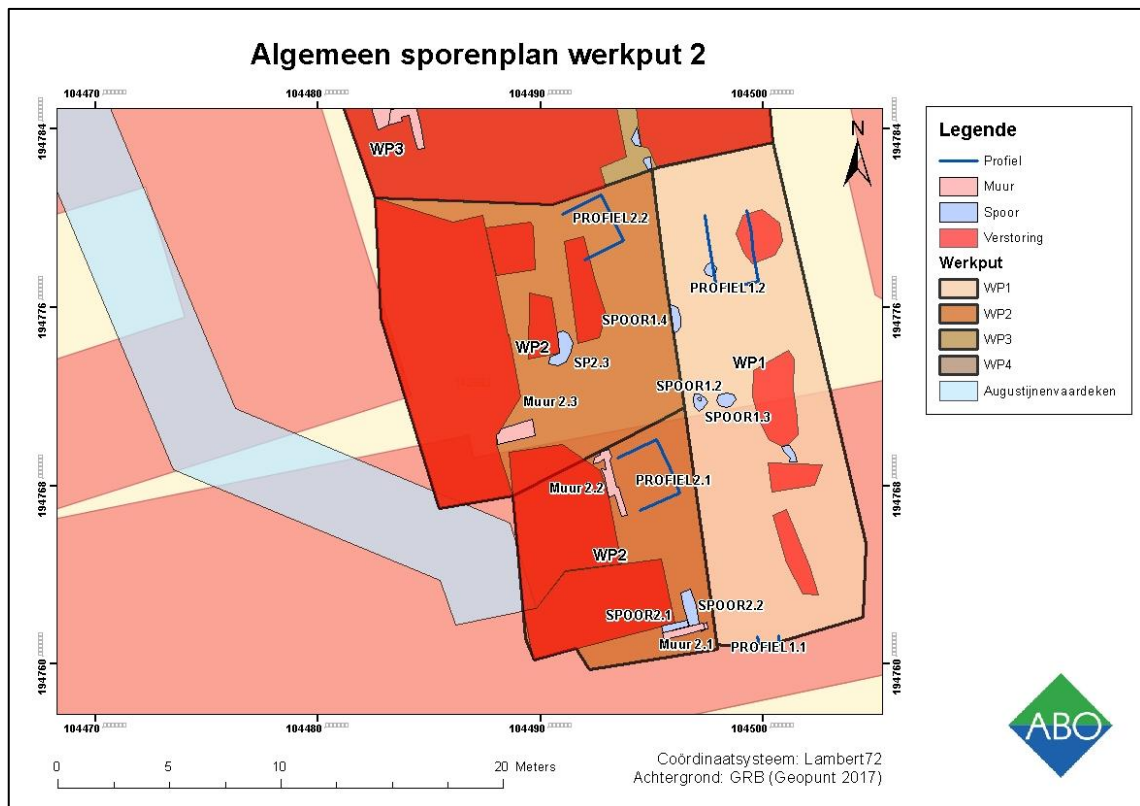
- Muur 1.1 (fig. 30)

Muur 1.1 werd in de werkputwand in het zuidwesten van werkput 1 aangetroffen. De muur bestaat uit donkerrode bakstenen (26x14x5cm) met een bruine mortel en kalkinclusies. Op basis hiervan wordt de muur gedateerd in de 14de -15de eeuw. De muur zelf is 54cm lang, maar kon niet volledig worden geregistreerd omdat deze zich in de werkputrand bevond. Echter, bij de aanleg van werkput 2, werd een muur aangetroffen op dezelfde hoogte met hetzelfde baksteenformaat. De breedte van de muur is 30 cm. In totaal waren er zes baksteenlagen bewaard. (cf. 2.5.2.3)

Figuur 30: Muur spoor 1.1

2.5.2 WERKPUT 2

Figuur 31: Algemeen sporenplan werkput 2 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)

2.5.2.1 PROFIELEN

- Profiel 2.1 (fig. 31-32):

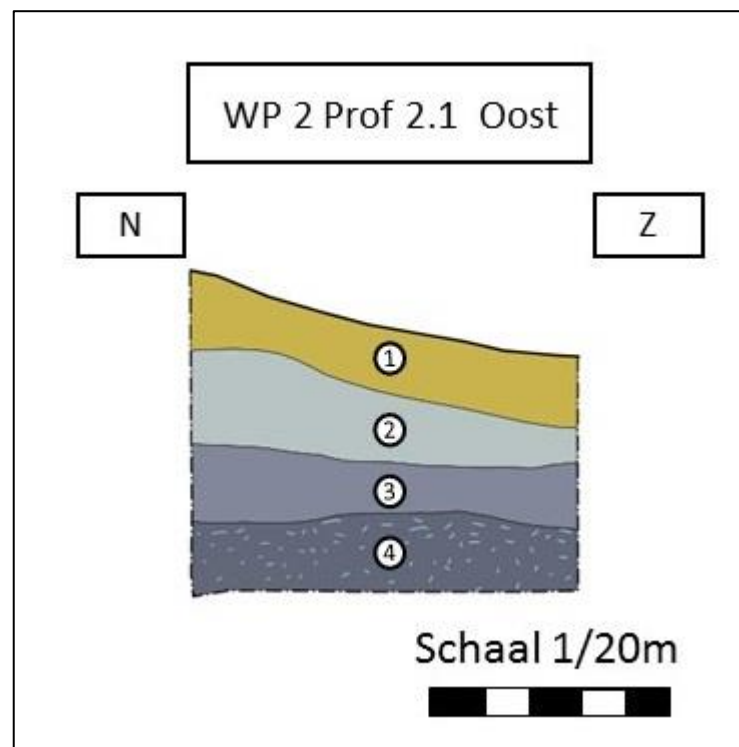
Dit profiel geeft bovenaan een ophogingslaag weer (laag 1) met daaronder een uitspoelingslaag (laag 2) en een vullingslaag (laag 3). Laag 4 was de moederbodem. Laag 2 helt duidelijk af naar het zuiden.

- Beschrijving:

1. L1Z2, vrij homogeen, geel bruin met grijzigere vegen, houtskool weinig, baksteen weinig, kalk weinig
2. L2Z1, heterogeen gevlekt, licht en donker grijs, houtskool weinig
3. Z2L1, homogeen, donkergrijs, houtskool matig
4. Z2L1, heterogeen, donkergrijs (zandiger) met licht grijze plekken (kleiiger), lichtblauw, houtskool weinig

Figuur 32: Profiel 2.1

Figuur 33: Tekening profiel 2.1

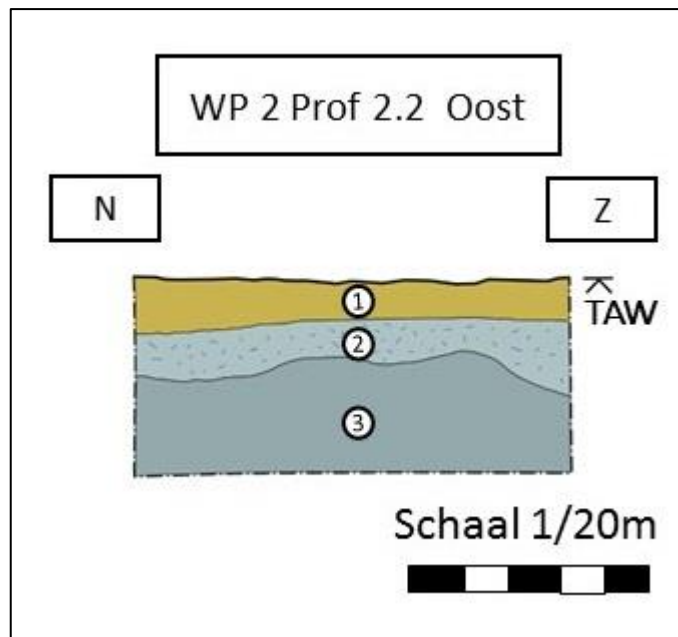
- Profiel 2.2 (fig. 34-35):

Profiel 2.2 geeft opnieuw een ophogingslaag weer onder het maaiveld, met daaronder een uitspoelingshorizont en de moederbodem. De lagen zijn steeds relatief vlak, duidend op een vlakke topografie in het verleden.

Figuur 34: Profiel 2.2

- Beschrijving:
 1. Z2L1, heterogeen, gevlekt, geel groen bruin, houtskool weinig, baksteen weinig, kalk weinig, aardewerk weinig
 2. Z1L2, heterogeen, donkerblauw lichtgrijs, houtskoolvlekken veel
 3. Z1L2, heterogeen, blauw grijs, houtskool weini

Figuur 35: Tekening profiel 2.2

2.5.2.2 SPOREN

In werkput 2 kwamen 3 archeologische sporen aan het licht (spoor 2.1 tot en met 2.3).

- Spoor 2.1-2.2 (fig. 36):

Spoor 2.1 is een sterk verstoord uitbraakspoor dat zich net ten noorden van muur 2.1 bevindt, in het zuiden van werkput 2. Het heeft een oost-west oriëntatie en is langwerpig (190x30cm). Het is gelegen op een hoogte van ca. 5.23mTAW. Haaks op spoor 2.1 werd spoor 2.2 aangetroffen, op een hoogte van ca. 5.13mTAW. Dit is een noord-zuid georiënteerd, rechthoekig en sterk verstoord spoor met orangerode baksteen (160x50cm). Het aardewerk dat werd aangetroffen bij dit spoor (één grijsgebakken oorfragment van een kan, één daktegels, één fragment van een grape, twee roodgebakken randfragmenten van een braadpan, drie roodgebakken wandfragmenten en één grijsgebakken randfragment) kan gedateerd worden in de 14de eeuw of later (bijlage 5, nrs. 11 en 17).

Figuur 36: spoor 2.1-2.2

- Spoor 2.3 (fig. 37):

Spoor 2.3 bevindt zich centraal in werkput 2 en is volgens een oost-west-as georiënteerd op een hoogte van ca. 5.40mTAW. Het is een langwerpig spoor (170x75cm) met roodbruine kleur. Het heeft duidelijke randen en is sterk heterogeen met onder andere houtskool brokjes, verbrande leem, bot, en aardewerk. Het grijsgebakken aardewerk werd gedateerd in het einde van de 13de en het begin van de 14de eeuw. Dit omvat vier randen van een kom (waarvan één bandvormig), één pootje(?) met metaalglans en één wandfragment. Daarnaast werden ook twee roodgebakken randfragmenten teruggevonden, waarvan één rand afkomstig is van een kookpot met loodglazuur (bijlage 5, nrs. 1, 7, 8 en 10).

Figuur 37: Spoor 2.3

2.5.2.3 MUREN

In totaal werden 3 muren aangetroffen in werkput 2.

- Muur 2.1 (fig. 38):

Muur 2.1 is in het zuiden van werkput 2 gelegen volgens een oost-westoriëntatie, vlakbij spoor 2.1 en 2.2. Het bevat donkerrode, medium harde baksteen (26x14x5) met grijsblauwe mortel en kalkinclusies. De muur wordt vermoedelijk gedateerd in de 14de eeuw op basis van de baksteengrootte.

Figuur 38: Muur 2.1

- Muur 2.2 (fig. 39-40):

Muur 2.2 (290x50cm) bevindt zich centraal tot zuidelijk binnen werkput 2 en heeft een *trapvorm* volgens een noord-zuid-as. De bakstenen in het zuiden en in het noorden waren groter (29x14) ten opzichte van de centrale bakstenen (24,5x5cm). Daarnaast waren de bakstenen in het zuiden en noorden volgens een noord-zuid-as georiënteerd, terwijl de centrale bakstenen een oost-westoriëntatie hebben. Vermoedelijk is het centrale deel een recentere muur die de oudere noord-zuid constructie doorsnijdt. De bakstenen hebben steeds een oranje-rode kleur met een grijs-witte mortel. Ten westen van de muur is een grote recente verstoring gelegen.

Figuur 39: Muur 2.2

Figuur 40: Muur 2.2

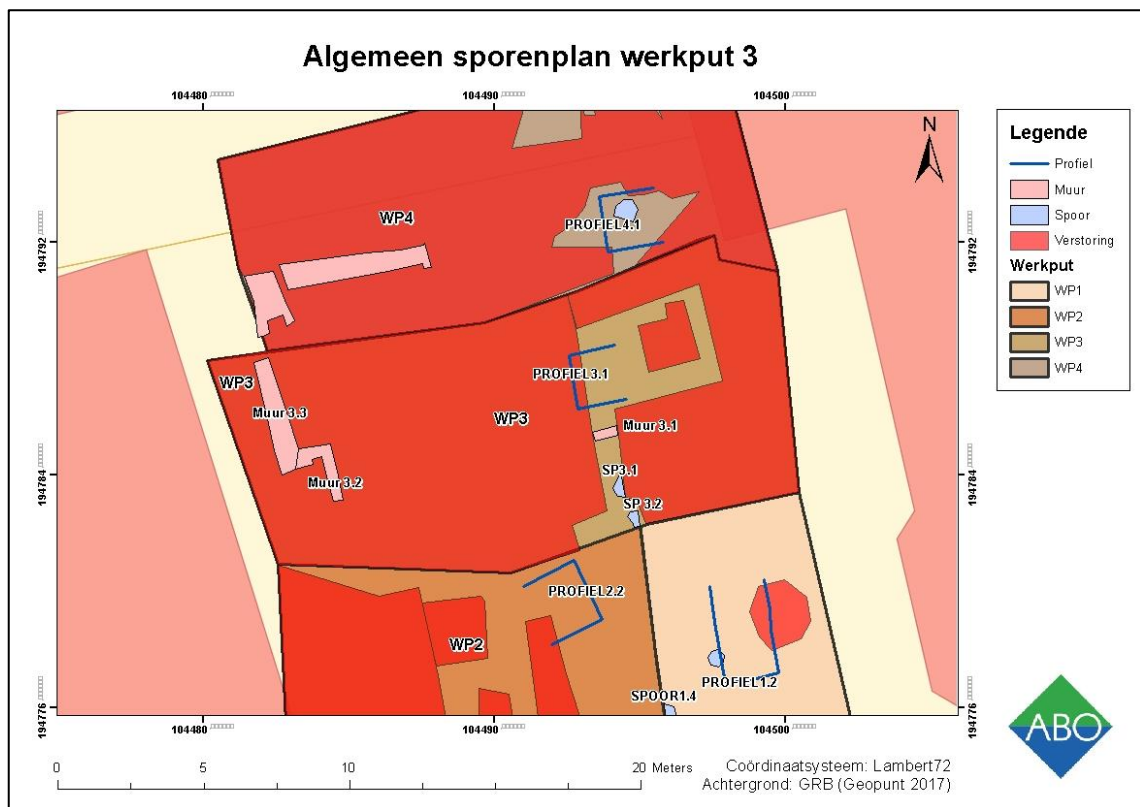
- Muur 2.3 (fig. 41)

Muur 2.3 is centraal tot westelijk gelegen binnen werkput 2. In het westen is een grote recente verstoring gelegen. De muur (170x75cm) is oost-west georiënteerd en heeft een baksteenformaat van 26x14x5 cm. De baksteen is oranje-rood met een beige mortel. Aan de noordzijde is een kleine uitsparing binnen de muur. Dit is waarschijnlijk ten gevolge van de afbraak van de muur waarbij enkele stenen werden uitgebroken.

Figuur 41: Muur 2.3

2.5.3 WERKPUT 3

Figuur 42: Algemeen sporenplan werkput 3 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)

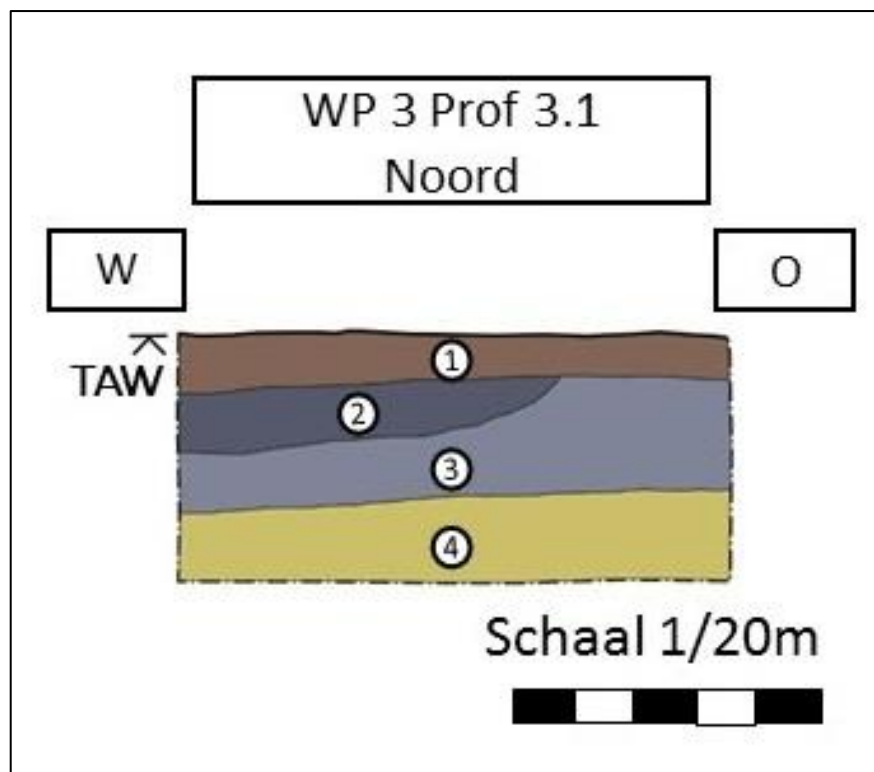
2.5.3.1 PROFIELEN

- Profiel 3.1 (fig. 43-44):

Binnen profiel 3.1 is een ophogingslaag zichtbaar (laag 1) met daaronder een dempingspakket met donkere kleur (laag 2). Onder deze vullingslaag is een blekere laag zichtbaar (laag 3) die duidt op de waterwerking binnen het moerassige gebied aan de Gentse stadsrand. Daaronder is de moederbodem gelegen.

Figuur 43: Profiel 3.1

Figuur 44: Tekening profiel 3.1

- Beschrijving:

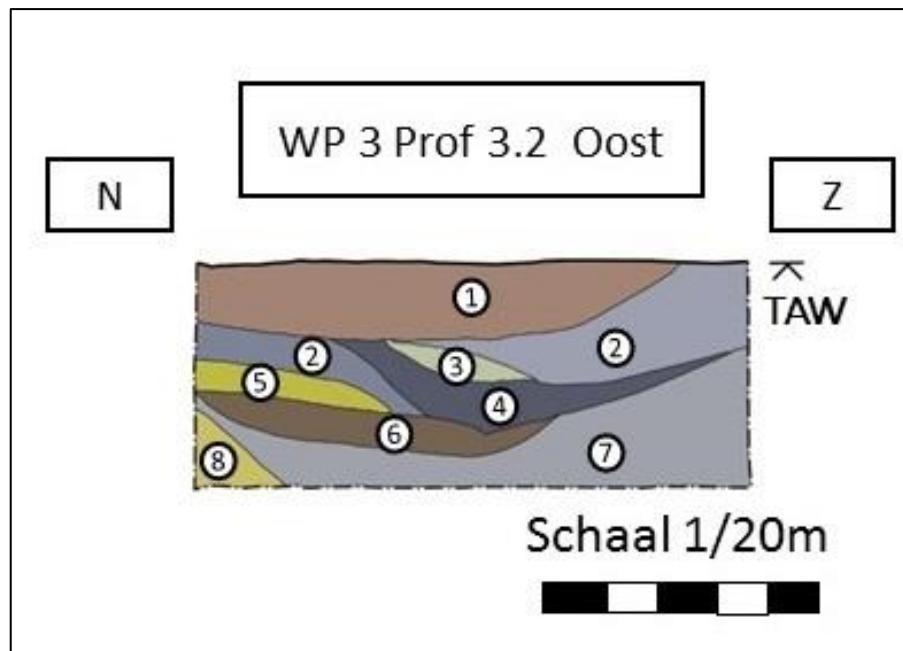
1. Homogeen, bruin grijs, verstoring, vrij losse grond, baksteenpuin veel, kalk weinig, bot weinig, aardewerk weinig
2. Homogeen, donkergrijs blauw, L1Z2 (nat), houtskool matig, baksteen matig, kalk matig
3. Vrij/relatief homogeen, blauwig lichtgrijs, L1Z2, met meer kleiige plekken, houtskool weinig
4. Moederbodem, lichtgeel groen, zand, houtskool weinig

- Profiel 3.2 (fig. 45-46):

Lagen 1-2 zijn recente ophogingslagen met daarin een zandige lens (laag 3). Daaronder is een donkere vullingslaag met twee roodgebakken tegels uit de late middeleeuwen. Lagen 5-6 zijn uitspoelingshorizonten die zich onder de vullingslaag bevinden. Het zijn restanten van de natuurlijke depressie die afhelt richting het Augustijnenvaardeken (hfst. 2.5.5). Deze depressie werd gefaseerd opgevuld. Tot slot wordt de moederbodem (laag 7) doorsneden door een zandlens (laag 8).

Figuur 45: Profiel 3.2

Figuur 46: Tekening profiel 3.2

- Beschrijving:

1. Is gelijk aan laag 1 van profiel 3.1, Homogeen, bruin grijs, verstoring, vrij losse grond, baksteenpuin veel, kalk weinig, bot weinig, aardewerk weinig
2. Is gelijk aan laag 3 van profiel 3.1, Vrij/relatief homogeen, blauwig lichtgrijs, L1Z2, met meer kleiige plekken, houtskool weinig
3. Zandige lens, licht blauw licht groen, gevlekt, Z3, zeer nat, geen inclusies
4. Lemig zand, donkergrijs blauw, (laag 2profiel 3.1?), baksteen weinig, houtskool matig, scherpe randen
5. Lemig zand (vrij kleiig), heterogeen, lichtgroen lichtblauw gevlekt, houtskool weinig
6. Lemig zand, gevlekt, heterogeen, lichtgroen donkerblauw, verbrande leembrokjes matig, houtskool matig
7. Lemig zand vrij kleiig, heterogeen, gevlekt, lichtgroen lichtblauw, houtskool weinig (mogelijk gelijk aan laag 5 maar onderbroken door laag 6?)
8. Moederbodem, lichtgeel groen, zandig, weinig houtskool

In vier lagen werden vondsten ingezameld. Laag 1 bevatte fragmenten van roodgebakken aardewerk uit de late middeleeuwen alsook een kleine hoeveelheid dierlijk botmateriaal. In laag 2 werden twee kleine baksteenfragmenten ingezameld. Laag 4 bevatte tegels uit de 14de eeuw of later. Tot slot werden in laag 6 dierlijke tand- en botfragmenten aangetroffen (bijlage 5, nr. 15).

2.5.3.2 SPOREN

In Werkput 3 werden slechts twee archeologische sporen aangetroffen (spoor 3.1 en 3.2).

- Spoor 3.1-3.2 (fig. 47):

Spoor 3.1 heeft een halfronde vorm (85x40cm) en is volgens een noord-zuid-as georiënteerd. Het spoor kenmerkt zich door een homogene donkergrijze tot zwarte vulling met een duidelijke aflijning. Er werd een roodgebakken bodemfragment van een kan aangetroffen uit de late middeleeuwen. Ten zuiden van spoor 3.1 werd spoor 3.2 aangetroffen. Dit spoor heeft een kleinere halfronde vorm (52x34cm) en is eveneens noord-zuid georiënteerd. Het heeft net als spoor 3.1 een homogene donkergrijze tot zwarte vulling met duidelijke aflijning. In dit spoor werden 2 grijsgebakken wandfragmenten en 1 roodgebakken wandfragment uit de late middeleeuwen teruggevonden (bijlage 5, nrs. 16 en 18). De hoogte schommelt rond 5.73mTAW voor beide sporen.

Figuur 47: Spoor 3.1 en 3.2

2.5.3.3 MUREN

- Muur 3.1 (fig. 48)

Muur 3.1 (85x40cm) is tussen twee recente verstoringen gelegen volgens een noord-zuid-as. Het baksteenformaat (28x16x7,5cm) duidt vermoedelijk op een laatmiddeleeuwse datering (13de-14de eeuw).

Figuur 48: Muur 3.1

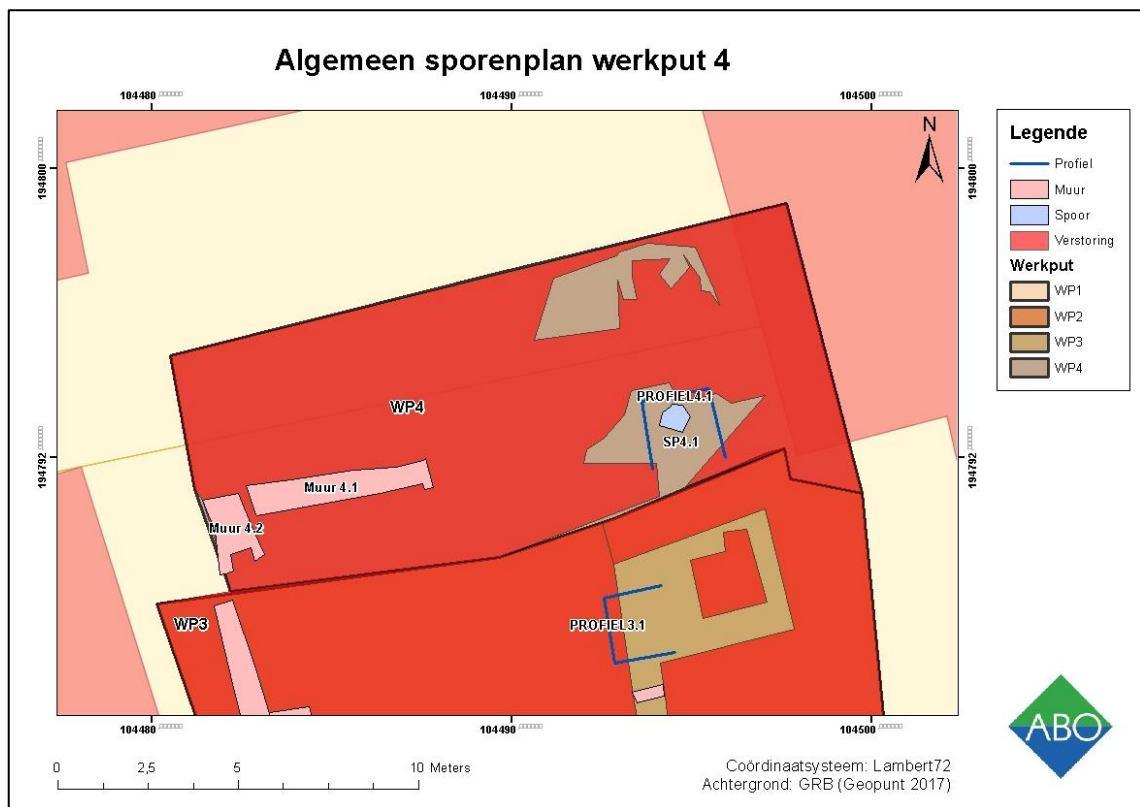
- Muur 3.2 en 3.3 (fig. 49):

Muren 3.2 (0,36x200cm en 102x70cm met baksteenformaat 23x11x6cm) heeft een L-vorm. Het oost-west georiënteerde deel werd als mogelijk recent geïnterpreteerd. Muur 3.3 (450x73cm) is jonger dan muur 3.2 en is eveneens noord-zuid georiënteerd. De muur was werd opgebouwd uit hergebruikt materiaal.

Figuur 49: Muur 3.2 en 3.3

2.5.4 WERKPUT 4

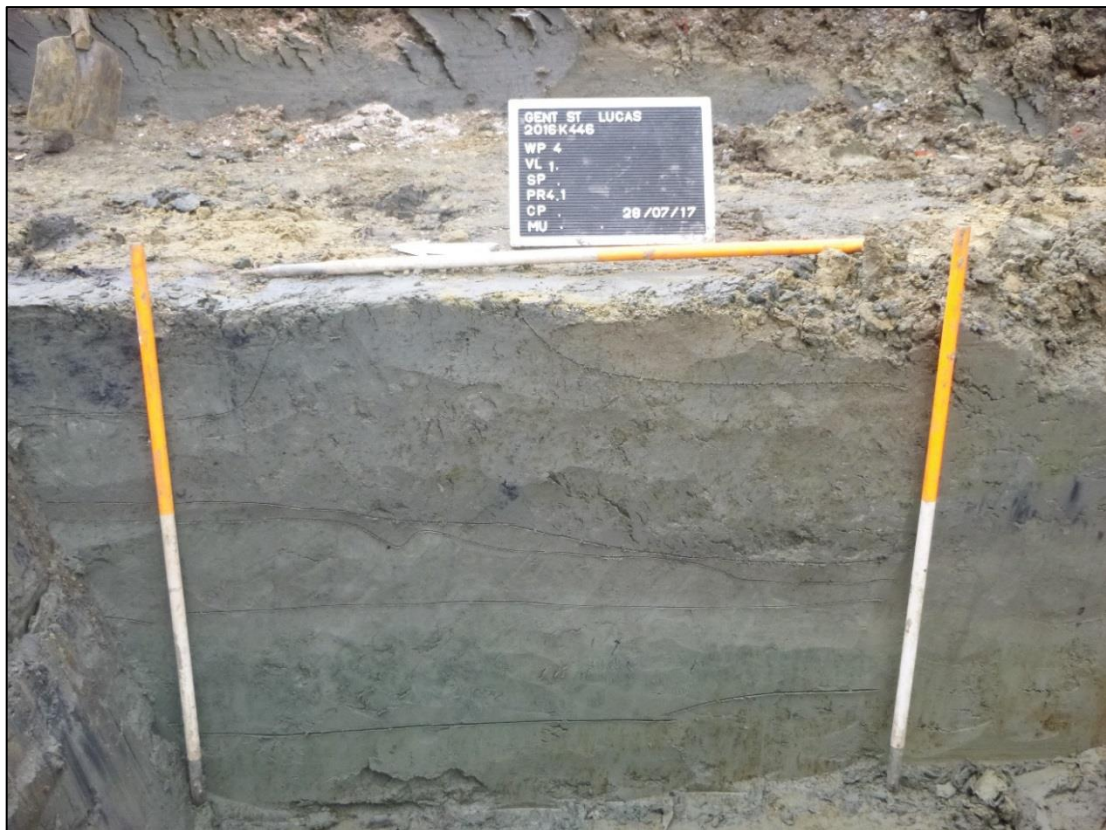

Figuur 50: Algemeen sporenplan werkput 4 weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)

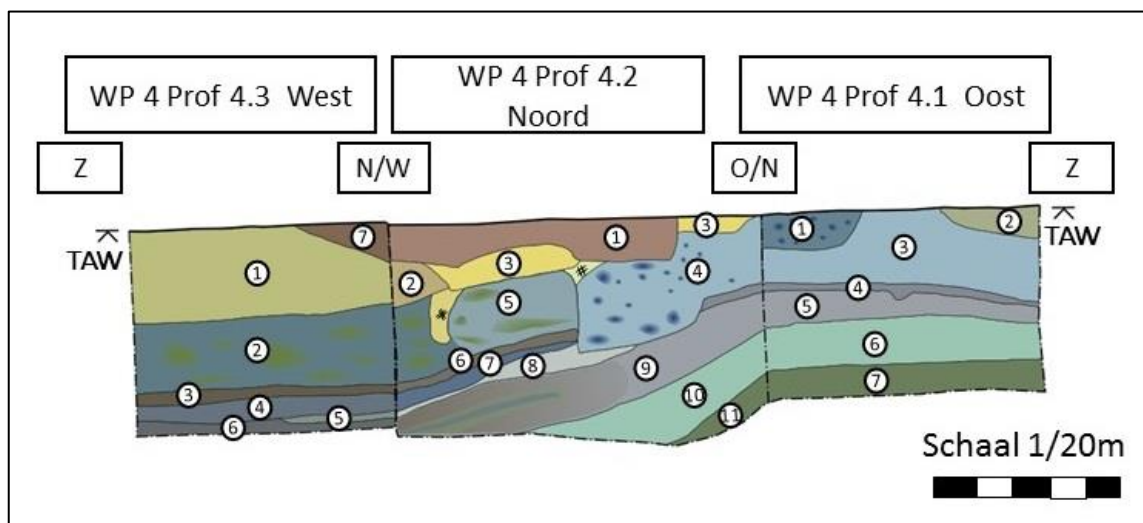
2.5.4.1 PROFIELEN

- Profiel 4.1 (fig. 50-51):

Lagen 1-2 zijn restanten van de ophogingslaag die bovenop een vullingspakket (laag 3-5) werd opgebouwd. Onder het vullingspakket bevindt zich een uitgeloopte uitspoelingshorizont, die duidt op de waterwerking van het laaggelegen moerassig gebied (laag 6). Onder deze laag werd de moederbodem aangetroffen.

Figuur 51: Profiel 4.1

Figuur 52: Tekening profiel 4.1-4.3

- Beschrijving:

1. Blauwgrijs, zwarte vlekjes, houtskool weinig, leem
2. Groen met blauwgrijs, gevlekt, leem
3. Blauwe grijze leem met groene vlekken, leem, heterogeen
4. Iets donkerder laag blauw-grijs, leem
5. Licht blauwig grijs, leem, zandleem
6. Blauwig groenig grijs, licht, zandig

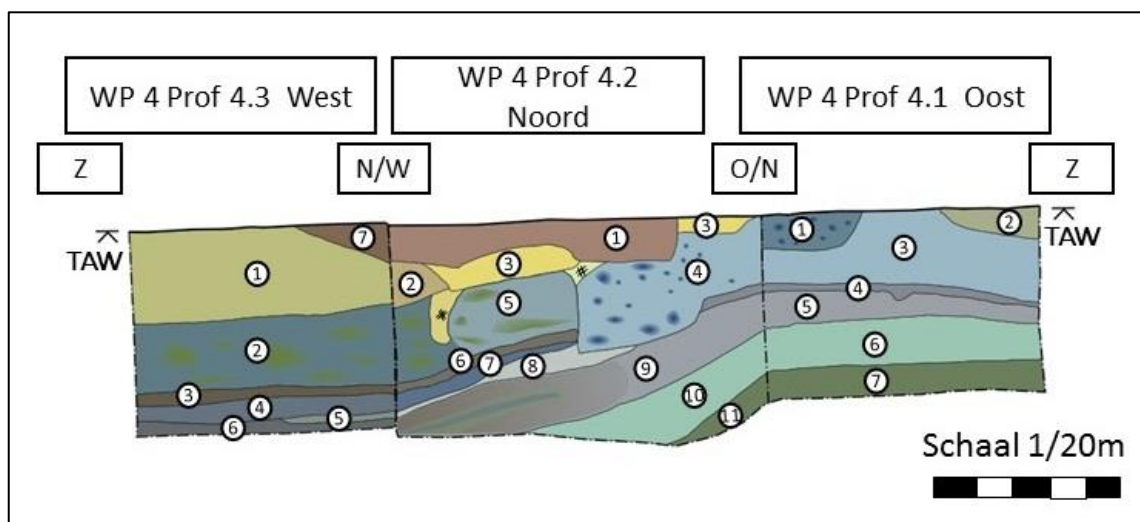
7. Licht groengrijs, zand

- Profiel 4.2 (fig. 81-82):

Profiel 4.2 toont een ophogingslaag (laag 1) tussen twee (latere) zandige geelbeige dempingspakketten (laag 3). De oudere vulling van de moerassige depressie bevindt zich in lagen 4-7 met daaronder een uitlogingshorizont (laag 8). Onder deze laag bevindt zich de oorspronkelijke oever van de vallei (laag 9-10) met daaronder de moederbodem. De natuurlijke depressie die kan worden waargenomen helt duidelijk af naar het westen toe, in de richting van het Augustijnenvaardeken.

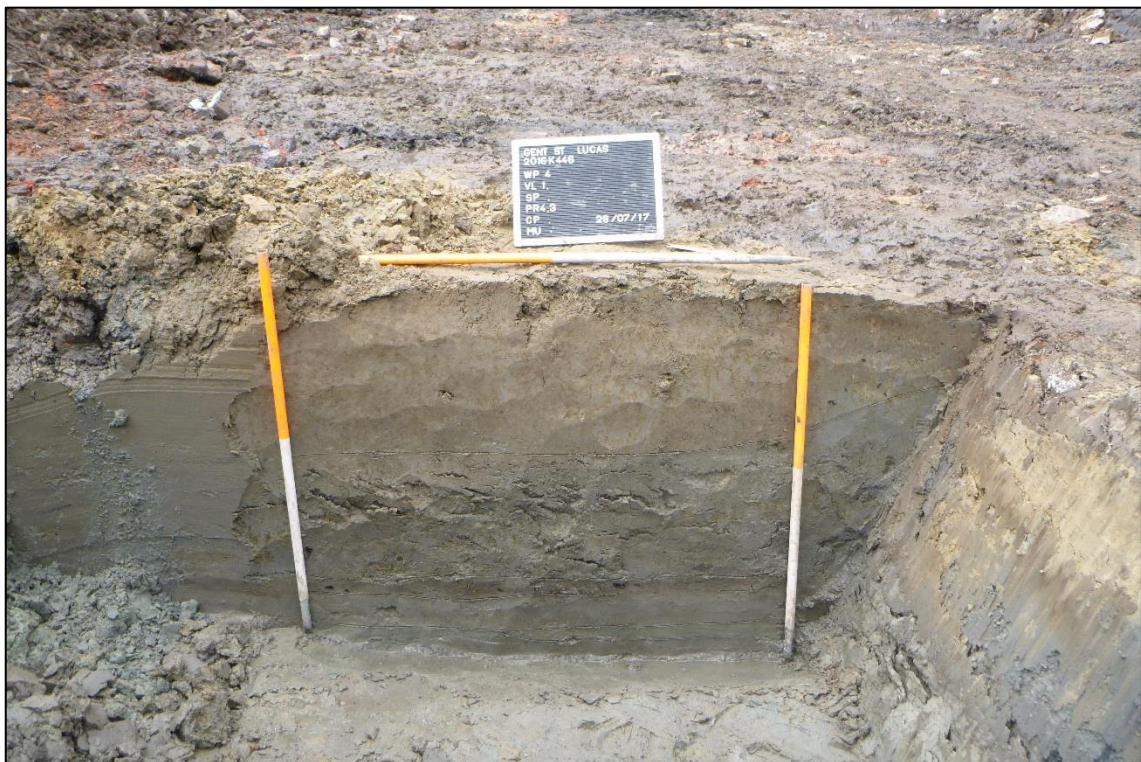
Figuur 53: Profiel 4.2

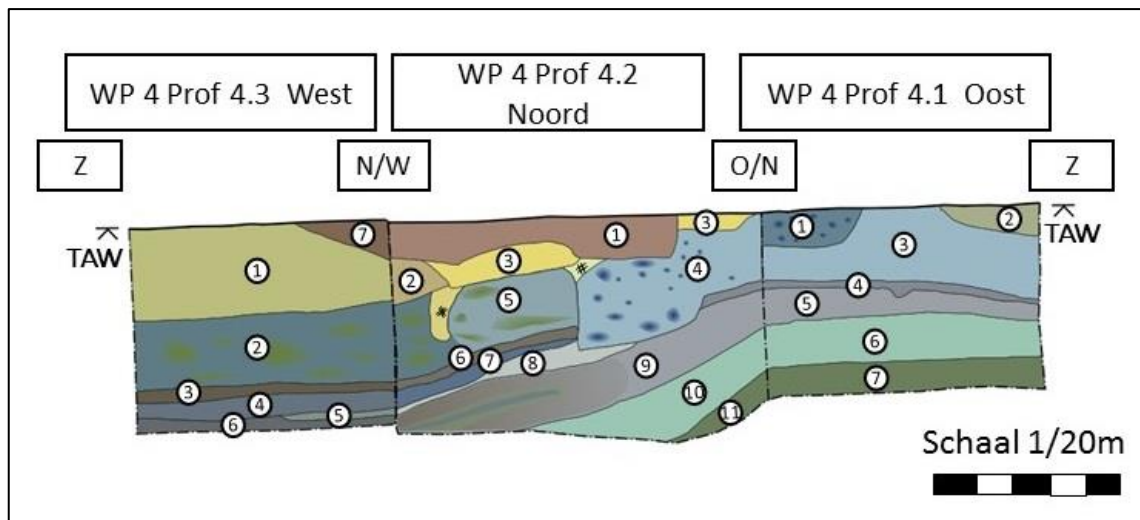
Figuur 54: Tekening profiel 4.1-4.3

- Beschrijving:
 - 1. Gelijk aan profiel 4.3 laag 7, Puinig, bruinig, zandleem
 - 2. Gelijk aan profiel 4.3 laag 1, Licht, kleiig, grijs, leem, met groene vlekjes
 - 3. Geelbeige, zand
 - 4. Gelijk aan profiel 4.1 laag 3, Blauwe grijze leem met groene vlekken, leem, heterogeen
 - 5. Gelijk aan profiel 4.3 laag 2, Grijs met blauwig met groene vlekken, houtskool matig, leem, heterogeen
 - 6. Gelijk aan profiel 4.3 laag 3, Homogeen, blauwig grijs, houtskool matig, zandig
 - 7. Gelijk aan profiel 4.3 laag 4, Licht, blauwig grijs, homogeen, lemige klei
 - 8. Gelijk aan profiel 4.3 laag 5, Homogeen, grijs, zand
 - 9. Gelijk aan profiel 4.3 laag 6, Leemzandig, lichtgrijs
 - 10. Gelijk aan profiel 4.1 laag 6, Blauwig groenig grijs, licht, zandig
 - 11. Gelijk aan profiel 4.1 laag 7, Licht groengrijs, zand
- Profiel 4.3 (fig. 83-84):

Profiel 4.3 geeft dempingspakket (laag 1 en 7) weer met daaronder een uitlogingshorizont van de oorspronkelijke vallei (laag 2-6).

Figuur 55: Profiel 4.3

Figuur 56: Tekening profiel 4.1-4.3

- Beschrijving:

1. Licht, kleiig, grijs, leem, met groene vlekjes
2. Grijs met blauwig met groene vlekken, houtskool matig, leem, heterogeen
3. Homogeen, blauwig grijs, houtskool matig, zandig
4. Licht, blauwig grijs, homogeen, lemige klei
5. Homogeen, grijs, zand
6. Leemzandig, lichtgrijs
7. Puinig, bruinig, zandleem

2.5.4.2 SPOREN

In werkput 4 kwam er slechts twee archeologisch sporen aan het licht (spoor 4.1 en 4.2)

- Spoor 4.1 (fig. 84):

Spoor 4.1 bestaat uit een zwarte cirkelvormige band (120x80cm), met intern een bruinere kleur. Het bevindt zich in het zuidoosten van werkput 4 en is volgens een NZ-as georiënteerd. In dit spoor werd dierlijk bot aangetroffen, alsook een rood- en grijsgebakken tegelfragment uit de late middeleeuwen. De TAW waarde schommelt rond 5.40mTAW.

Figuur 57: Spoor 4.1

2.5.4.3 MUREN

- Muur 4.1 en 4.2 (fig. 85):

Muur 4.1 is een langwerpige , oost-west georiënteerde muur (550x60cm). Het is opgebouwd uit rode bakstenen (26x16x6,5cm) met geelbeige kalkmortel. Dit duidt vermoedelijk op een post-middeleeuwse datering (15de-16de eeuw). Dwars hierop werd muur 4.2 tegen aan gebouwd (280x88cm). Deze muur bestond uit rode bakstenen en cementmortel. De cementmortel duidt op een eerder recente datering (19de-20ste eeuw).

Figuur 58: Muur 4.1-4.2

2.5.5 WERKPUT 5

Er werden geen sporen of vondsten aangetroffen in werkput 5. Deze zone was reeds sterk verstoord door de sloopwerken, waardoor er geen archeologische resten meer konden worden aangetroffen (fig. 59). Het Augustijnenvaardeken werd echter wel opgenomen binnen deze werkput en zal hieronder besproken worden.

Figuur 59: De hoge verstoringsgraad in werkput 5 met kelders, kabels en diepe funderingen

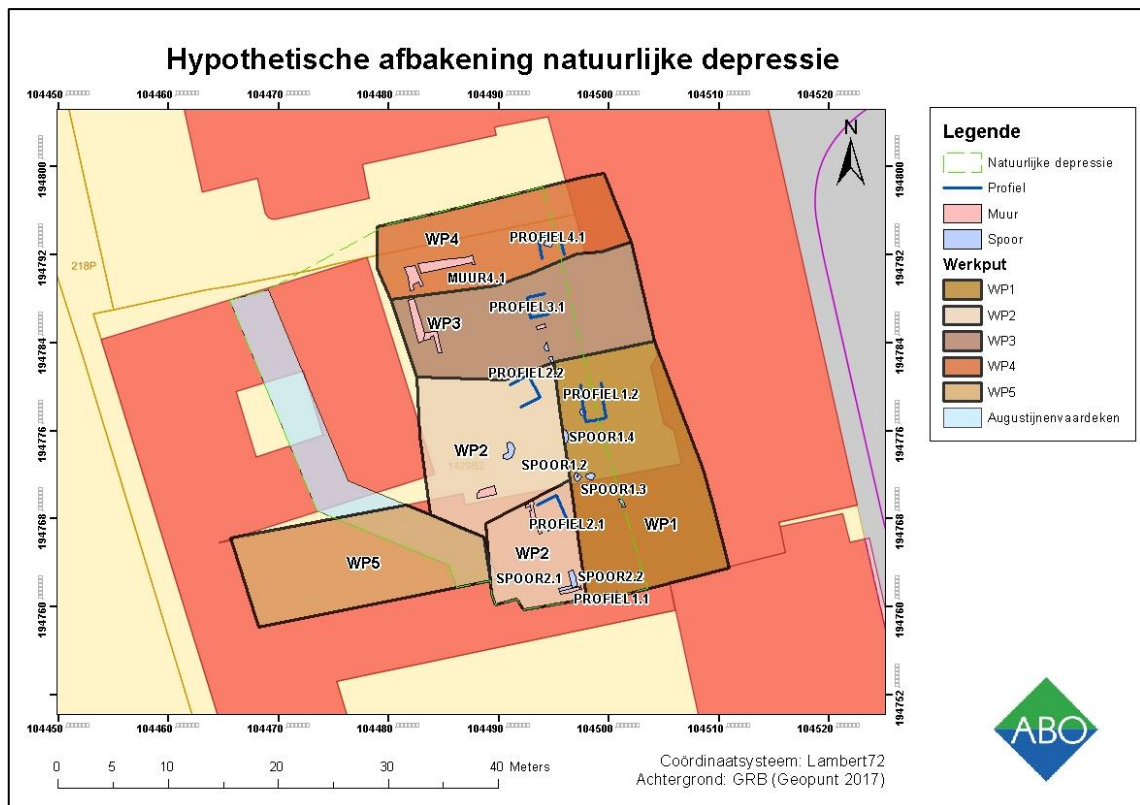
2.6 AUGUSTIJNENVAARDEKEN

Het noordwestelijk deel van Gent, gelegen tussen de Briel en de Muide, was een laaggelegen moerassig gebied (fig. 60). Vanwege de natte omstandigheden, werd geopteerd voor de aanleg van vele grachten en waterlopen, waaronder ook het Augustijnenvaardeken. Vermoedelijk werd dit kanaaltje aangelegd op het einde van de 13de eeuw, wanneer de Augustijnen zich in dit gebied vestigen (Janssens et al. 2015; Monument Vandekerckhove s.d.; De Clercq 2003). Dit stemt overeen met het oudste aardewerk dat werd aangetroffen tijdens de werfbegeleiding en bij de opgravingen door BAAC net ten zuiden van het studiegebied (Janssens et al. 2015). Bij het archeologisch onderzoek door BAAC werd ook aardewerk uit de 14de-16de eeuw teruggevonden in de vulling van het Augustijnenvaardeken. Er wordt geopperd dat hierbij materiaal uit de nabije omgeving gestort zou zijn in het Augustijnenvaardeken gedurende de 14de-16de eeuw (Janssens et al. 2015). Deze datering stemt eveneens overeen met het vondstmateriaal dat over de gehele site werd aangetroffen tijdens de werfbegeleiding. De resultaten van dit onderzoek bevestigen dan ook de hypothese die door BAAC Vlaanderen werd opgesteld.

Pas in de 16de eeuw werd dit drassige gebied geïntegreerd binnen de stadsverdediging van Gent (Coene en De Raedt 2011). Het materiaal van deze periode kwam – na de laatmiddeleeuwse fase – het meeste voor tijdens de werfbegeleiding. De toenemende industrialisatie van de maatschappij in de 18de eeuw en later, zorgden voor een toestroom van arbeiders aan de stadsrand van Gent (De Clercq 2003). Een ander gevolg van de industrialisatie was de verontreiniging van de waterlopen. Op het einde van de 19de eeuw werden vanwege de sterke verontreiniging van het Augustijnenvaardeken pogingen ondernomen door de stad om deze te overwelfen, maar dit stuitte op protest van de lokale bewoners en industriëlen (De Clercq 2003). Het Augustijnenvaardeken zou immers belangrijk geweest zijn voor de aan- en afvoer van water voor de textielfabrieken in de omgeving. Het werd echter ook gebruikt als afvaldump, waardoor de verontreiniging steeds toenam (De Clercq 2003). In 1902 werd het Augustijnenvaardeken dan toch grotendeels overwelfd (Janssens et al. 2015; Monument Vandekerckhove s.d.; De Clercq 2003). De toestand waarin het Augustijnenvaardeken werd aangetroffen tijdens de werfbegeleiding duidt dan ook op een recente herstelfase waarbij het geheel werd overwelfd (fig. 87). Het aangetroffen baksteenformaat (22x9,5x5cm) stemt overeen met de periode waarin het Augustijnenvaardeken overwelfd werd (1902).

Figuur 6o: Het Augustijnenvaardeken met de overwelfing van 1902

Figuur 61: Hypothetische afbakening van de aangetroffen natuurlijke depressie weergegeven op het GRB (Geopunt 2017)

2.7 ASSESSMENT VAN SPOREN, SPOORCOMBINATIES EN ARCHEOLOGISCHE STRUCTUREN

Het onderwerp van deze archeologienota was het onderzoeksgebied ter hoogte van de Groenebriel en de Sint-Margrietstraat te Gent, op de site van de campus Sint-Lucas & Volkskliniek gelegen in een geurbaniseerd gebied in het noordwestelijke gedeelte van de historische binnenstad.

Bodemkundig gezien bevindt deze zich in de Associatie van het Vlaamse Zandgebied dat gekenmerkt wordt door matig droge tot matig natte zand- en lemige zandbodems. Het onderzoeksgebied zelf ligt volledig in de zone OB. Verder is het studiegebied gelegen in het Lid van Vlierzele, een gebied binnen het tertiairgeologische formatie van Gent, gekenmerkt door een groen tot grijsgroen fijn zand dat soms kleihoudend is, plaatselijk dunne zandsteenbankjes bevat en tevens glauconiet- en glimmerhoudend is. Op vlak van quartairgeologische bodemopbouw bevindt het onderzoeksgebied zich in een gebied waar fluviatiele afzettingen uit het Holoceen of Tardiglaciaal dagzomen. Deze fluviatiele afzettingen vallen in grote mate samen met de alluviale valleien van de Schelde en de Leie.

Dit stemt overeen met de resultaten van de werfbegeleiding, waarbij onder een dik puinpakket (OB) groene zandlagen werden aangetroffen (tertiair) , afgewisseld met alluviale meer kleiige lagen (quartaair). Verder werd ook een natuurlijke depressie teruggevonden die vanaf de late- en post-middeleeuwen werd opgevuld.

Deze depressie helde af richting het Augustijnenvaardeken, dat vermoedelijk op het einde van de 13de eeuw werd aangelegd door de Augustijnen om het gebied te draineren. Het Augustijnenvaardeken is tot in de 19de eeuw in gebruik gebleven, met enkele recentere herstellingsfasen. In 1902 werd het definitief overwelfd.

Op basis van de DTM kaarten kan er waargenomen worden dat het onderzoeksgebied in een zone is gelegen waar een zeer gering hoogteverschil waarneembaar is. Ook binnen het studiegebied is het hoogteverschil heel beperkt.

Omwille van de bebouwing is de oorspronkelijke topografie dan ook verdwenen. De oorspronkelijke topografie kon echter deels gereconstrueerd worden met behulp van enkele bodemprofielen. Zo werd een natuurlijke depressie aangetroffen die afhelde naar het westen, richting het Augustijnenvaardeken.

Uit cartografisch onderzoek en raadpleging van het CAI bleek dat de Stad Gent uitermate rijk is aan archeologisch erfgoed rijk is. Voornamelijk de laatmiddeleeuwse en post-middeleeuwse periode komt veelvuldig komen voor. Het materiaal dat werd aangetroffen bij de werfbegeleiding is dan ook in de late- en post-middeleeuwen te dateren.

2.8 KENNISVERMEERDERING EN WAARDERING

De resultaten van de werfbegeleiding sluiten aan bij de hypothesen van het archeologisch onderzoek in de nabije omgeving. Op landschappelijk niveau kon worden vastgesteld dat het studiegebied zich in een nat en drassig gebied bevond in het noordwesten van Gent. De profielen tonen aan dat er een depressie aanwezig was die afhelde naar het westen van het studiegebied toe, in de richting van het Augustijnenvaardeken. Deze natuurlijke depressie werd

eveneens aangetroffen bij de opgraving van BAAC aan de Mozaïek en door Monument Vandekerckhove aan de Academie (Janssens et al. 2015; Monument Vandekerckhove, s.d.). Het archeologisch onderzoek ter hoogte van de Academie is echter nog steeds aan de gang. Het Augustijnenvaardeken werd vermoedelijk op het einde van de 13de eeuw aangelegd, wanneer de Augustijnen zich op dit moerassig gebied in Gent vestigden. Dit correspondeert met het laatmiddeleeuwse aardewerk (eind 13de-14de eeuw) dat werd aangetroffen over het gehele studiegebied, alsook binnen de opgraving van BAAC net ten zuiden van het studiegebied (Janssens et al. 2015). Dit was de oudste bewoningsfase van het studiegebied.

De bodemprofielen tonen eveneens aan dat er verscheidene dempingslagen aanwezig zijn in de natuurlijke depressie. In deze dempingslagen komt naast het laatmiddeleeuwse materiaal (13de-14de eeuw) ook post-middeleeuws materiaal voor (15de-16de eeuw). Dit toont aan dat het gebied continu in gebruik werd genomen vanaf het einde van de 13de eeuw, vóórdat het studiegebied binnen de stadsversterkingen was gelegen. Deze stadsversterkingen werden in de loop van de 16de eeuw opgericht. Hoewel er ook materiaal werd aangetroffen uit deze periode en later, was het materiaal vaak vermengd met recenter materiaal ten gevolge van de recente verstoringen die over het gehele studiegebied voorkwamen.

3 INTERPRETATIE

3.1 TERUGKOPPELING ONDERZOEKVRAGEN

- Hoe is de bewaringstoestand en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?

Het grootste deel van studiegebied was sterk verstoord, waardoor er slechts weinig *in situ* vondsten werden aangetroffen. De bewaringstoestand was dus slecht, op enkele sporen na.

- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?

Het aardewerk dateert voornamelijk uit het einde van de 13de en de 14de eeuw. Er werd ook post-middeleeuws aardewerk aangetroffen uit de 16de-17de eeuw. De muren en sporen dateren eveneens uit de late en post-middeleeuwen. Er werden ook enkele recente muren aangetroffen (19de-20ste eeuw).

- Wat is de relatie tussen het bestaande pand en het aanwezige archeologische erfgoed?

Niet van toepassing.

- Sluiten de sporen aan bij de resultaten van het onderzoek in de omgeving en de data van de CAI en de databank van de Dienst Stadsarcheologie Gent?

Ja. Bij de nabijgelegen site net ten zuiden van het studiegebied werden aardewerk en sporen vanaf de late middeleeuwen aangetroffen. Dit was ook het geval binnen het huidige studiegebied. Ook de latere vondsten (16de-17de eeuw) passen binnen het kader van de 16de-eeuwse stadsuitbreiding van Gent.

- Welke specifieke activiteiten hebben in het onderzoeksgebied plaatsgevonden? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor? Passen deze in de historische context van de locatie?

Er zijn geen sporen of vondsten aangetroffen die wijzen op artisanale (of andere) activiteiten.

- Wat zeggen de aangetroffen vondsten over de welstand, levenswijze, sociale, economische en culturele achtergrond van de bewoners?

Er zijn geen sporen of vondsten aangetroffen die hier een indicatie over geven.

- Levert het organische en anorganische vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site, eventueel ook over de materiële cultuur?

Op basis van het aardewerk zijn er vage aanwijzingen voor ophoging in functie van het bouwrijp maken van het terrein in de late middeleeuwen.

- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?

Het aardewerk dateert voornamelijk uit het einde van de 13de en de 14de eeuw. Er werd ook post-middeleeuws aardewerk aangetroffen uit de 16de-17de eeuw. De muren en sporen dateren eveneens uit de late en post-middeleeuwen. Er werden ook enkele recente muren aangetroffen (19de-20ste eeuw).

- o Wat is de datering en samenstelling van aangetroffen ophogingslagen?

Het aardewerk dateert voornamelijk uit het einde van de 13de en de 14de eeuw. Er werd ook post-middeleeuws aardewerk aangetroffen uit de 16de-17de eeuw. De overige ophogings- en/of puinlagen zijn van recente aard.

- o Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Gent?

De resultaten duiden op de aanwezigheid van laat- en post-middeleeuwse bewoning, zoals werd verwacht binnen de 16de-eeuwse stadsuitbreiding van Gent. Verder werd ook de natuurlijke depressie teruggevonden die ook bij de opgravingen door BAAC en Monument Vandekerckhove ten zuiden van het studiegebied werden aangetroffen langsheen het Augustijnenvaardeken. De kennisvermeerdering is door de hoge verstoringsgraad eerder gering.

3.2 SAMENVATTING

Uit het bureauonderzoek kwam naar voor dat het studiegebied een mogelijk archeologisch potentieel heeft. Hierbij werden voornamelijk laatmiddeleeuwse sporen verwacht. Vanwege de uitbreiding van het AZ Sint-Lucas, werden deze mogelijke archeologische resten bedreigd en werd overgegaan tot het uitvoeren van een archeologische werfbegeleiding. Dit leverde 10 sporen, 9 muren en aardewerkvondsten op, die hoofdzakelijk in de late-en post-middeleeuwen konden gedateerd worden. Dit stemt overeen met de datering van nabijgelegen sites, waaronder *De Mozaïek* (Janssens et al. 2015). Het bodemarchief was echter zwaar verstoord, met een slechte bewaringstoestand tot gevolg. De aangetroffen sporen en vondsten kwamen dan ook verspreid voor en waren vaak met recent materiaal vermengd.

Op landschappelijk niveau kon worden vastgesteld dat het studiegebied zich op de rand van een vallei bevond. Er werden immers oeverafzettingen teruggevonden in de profielen. Deze afzettingen hielden af naar het westen toe, richting het nattere gebied aan het Augustijnenvaardeken.

4 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	Director		28 september 2019
Toon Moeskops	Business Unit Manager		28 september 2019
Jan Coenaerts	Archeoloog/ Kwaliteitsverantwoordelijke		28 september 2019

5 BIBLIOGRAFIE

Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Inventarissen Onroerend Erfgoed (Bouwkundig erfgoed, Landschapsatlas, Wereldoorlogrelicten, Historische stadskern, Beschermd stads- of dorpsgezicht, Archeologische zone, Zone waar geen archeologie te verwachten valt) [online], inventaris.onroerenderfgoed.be (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Bibliotheek van de Universiteit Amsterdam, 2017: *Kaartencollectie, Stedenboeken van de Nederlanden 1649, eerste editie, België, Gent, Joan Blaeu p.86*, http://dpc.uba.uva.nl/cgi/i/image/image-idx?sid=ab8d82aead903315043d8317b6e6ffb2;q1=1800-A10-*;rgn1=atlas_all;size=20;c=atlas;lasttype=boolean;view=entry;lastview=thumbnail;subview=detail;cc=atlas;entryid=x-ub-kaartenzl-1800-a10-086-k;viewid=UB-KAARTENZL-1800-A10-086-K;start=81;resnum=87 (geraadpleegd op 18 januari 2017).

CadGIS 2017: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 18 januari 2017).

De Clercq L., 2003. Een Gentse waterzooi. De geschiedenis van het dempen en overwelden van de waterlopen in Gent (1866-1914), *Handelingen der maatschappij voor geschiedenis en oudheidkunde te Gent LIX (Universiteit Gent)*, Gent.

Coene A., De Raedt M., 2011. Kaarten van Gent – Plannen voor Gent, 1534-2011, Gent.

DOV Vlaanderen Bodemverkenner 2017: Topografische kaarten [online], <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Geopunt Vlaanderen 2017: Basiskaarten (Luchtfoto's, Stratenplan) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Geopunt Vlaanderen 2017: Historische kaarten (Fricx, Ferraris, Atlas der Buurtwegen, Vandermaelen, Popp) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Geopunt Vlaanderen 2017: Bodemkaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Janssens N., Vander Cruyssen M., 2015. Archeologische opgraving Gent, Sint-Margrietstraat, De Mozaïek, *BAAC Vlaanderen Rapport 96*.

Koninklijke Bibliotheek van België, 2017. Jacob van Deventer kaart Gent (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Monument Vandekerckhove, s.d. Evaluatierapport archeologisch onderzoek aan de Gentse Academie, ongepubliceerd.

Nationaal Geografisch Instituut (NGI) 2017: Cartesius (topografische kaart België 1873, 1904 en 1939) [online], <https://www.cartesius.be/CartesiusPortal/> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

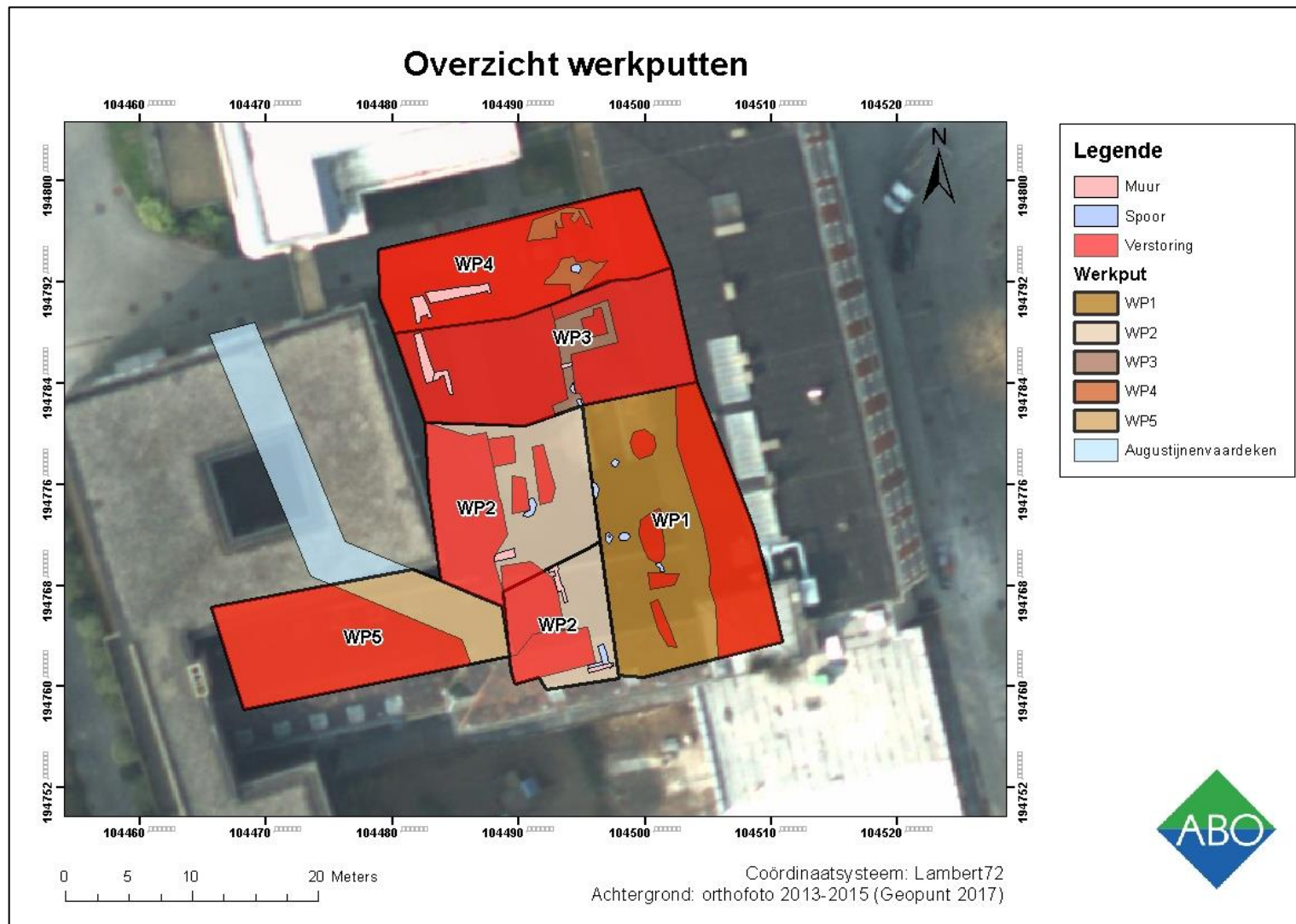
Nationaal Geografisch Instituut (NGI) 2017: Topografische kaart (1:10.000), [online], www.ngi.be (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Onroerend Erfgoed 2017: Centrale Archeologische Inventaris, CAI 2017, [online], <https://cai.onroerenderfgoed.be/> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

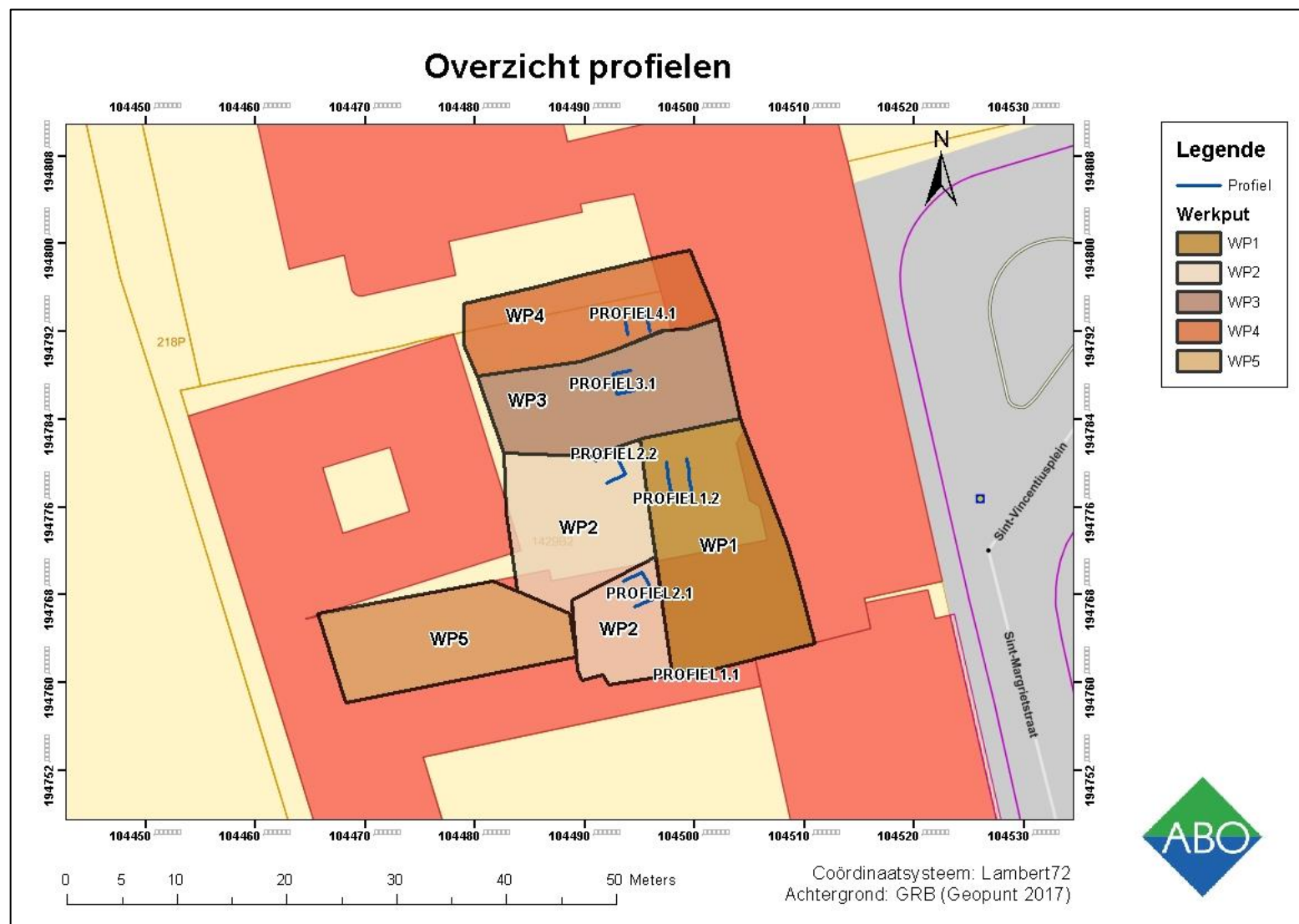
Universiteitsbibliotheek Heidelberg 2017: *Kaart Braun & Hogenberg* [online], <http://diglit.ub.uni-heidelberg.de/diglit/braun1582bd1> (geraadpleegd op 18 januari 2017).

Van Ranst E. & C. Sys. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*. Laboratorium voor bodemkunde. Universiteit Gent: Gent.

BIJLAGE 1 ALLESPORENPLAN

BIJLAGE 2 OVERZICHT PROFIELEN

BIJLAGE 3 FOTOLIJST

N°	Oorspronkelijk foto N°	Omschrijving	WP	Spoor/profiel id	Spoor/profiel nr	Vlak	Wind-richting	Profiel nr	Extra info	Datum
0001	20170704_102356	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0002	20170704_102456	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0003	20170704_102537	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0004	20170704_102611	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0005	20170704_102617	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0006	20170704_102737	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0007	20170704_102829	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, afbraak huidige bebouwing	4/07/2017
0008	20170704_103037	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0009	20170704_103042	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0010	20170704_103119	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, bakstenen	4/07/2017
0011	20170704_103534	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0012	20170704_103538	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0013	20170704_103711	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0014	20170704_104126	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0015	20170704_104428	overzicht			*				terreinbezoek voor aanvang archeologisch onderzoek, terreintoestand	4/07/2017
0016	P1020144	overzicht			*				start archeologisch werk, begin vlakaanleg	24/07/2017
0017	P1020145	overzicht			*				aardewerk	24/07/2017
0018	P1020146	overzicht			*				aardewerk	24/07/2017

0019	P1020147	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0020	P1020148	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0021	P1020149	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0022	P1020158	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0023	P1020159	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0024	P1020160	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0025	P1020161	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0026	P1020162	overzicht			*				aanleg vlak 1	24/07/2017
0027	P1020163	bodempfoel	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0028	P1020164	bodempfoel	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0029	P1020165	bodempfoel	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0030	P1020166	bodempfoel(ingekrast)	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0031	P1020167	bodempfoel(ingekrast)	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0032	P1020168	detail	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	detail lagen	24/07/2017
0033	P1020169	detail	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	detail lagen	24/07/2017
0034	P1020170	detail	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	detail lagen	24/07/2017
0035	P1020171	detail	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	detail lagen	24/07/2017
0036	P1020172	detail	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	detail lagen	24/07/2017
0037	P1020173	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0038	P1020174	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0039	P1020175	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0040	P1020178	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur	24/07/2017
0041	P1020179	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0042	P1020180	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur	24/07/2017

0043	P1020181	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur	24/07/2017
0044	P1020182	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur van bovenaf	24/07/2017
0045	P1020183	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur van bovenaf	24/07/2017
0046	P1020184	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, met meetlat	24/07/2017
0047	P1020185	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur	24/07/2017
0048	P1020186	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0049	P1020187	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0050	P1020188	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0051	P1020189	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0052	P1020190	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0053	P1020191	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0054	P1020192	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0055	P1020193	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0056	P1020194	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0057	P1020195	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0058	P1020196	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	detailfoto muur, bakstenen	24/07/2017
0059	P1020197	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	zonder fotobord, noordpijl wijst richting zuiden	24/07/2017
0060	P1020198	bodemprofiel	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	-	25/07/2017
0061	P1020199	bodemprofiel	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	-	25/07/2017
0062	P1020200	bodemprofiel(ingekrast)	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	-	25/07/2017
0063	P1020201	bodemprofiel(ingekrast)	1	1	P 1 . 1	1	Z	1.1	-	25/07/2017
0064	P1020202	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017
0065	P1020203	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017
0066	P1020204	muur	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017
0067	P1020205	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017
0068	P1020206	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017
0069	P1020207	detail	1	1	MU 1.1	1	W	-	-	25/07/2017

0070	P1020208	overzicht	1	-	*	1		-	vlak 1 overzicht	25/07/2017
0071	P1020209	overzicht	1	-	*	1		-	vlak 1 overzicht	25/07/2017
0072	P1020212	vlak	1	-	*	1	N	-	-	25/07/2017
0073	P1020213	vlak	1	-	*	1	W	-	-	25/07/2017
0074	P1020214	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0075	P1020216	overzicht	1	-	*	1	N	-	werkput 1 vlak 1	25/07/2017
0076	P1020217	overzicht	1	-	*	1	N	-	werkput 1 vlak 1	25/07/2017
0077	P1020218	vlak	1	-	*	1	W	-	-	25/07/2017
0078	P1020219	vlak	1	-	*	1	W	-	-	25/07/2017
0079	P1020220	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0080	P1020221	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0081	P1020222	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0082	P1020226	overzicht	1	-	*	1	N	-	werkput 1 vlak 1	25/07/2017
0083	P1020229	vlak	1	-	*	1	W	-	-	25/07/2017
0084	P1020231	vlak	1	-	*	1	W	-	-	25/07/2017
0085	P1020232	vlak	1	-	*	1	Z	-	-	25/07/2017
0086	P1020233	vlak	1	-	*	1	Z	-	-	25/07/2017
0087	P1020235	vlak	1	-	*	1	ZO	-	-	25/07/2017
0088	P1020236	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0089	P1020238	vlak	1	-	*	1	ZO	-	-	25/07/2017
0090	P1020239	vlak	1	-	*	1	ZO	-	-	25/07/2017
0091	P1020240	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0092	P1020242	vlak	1	-	*	1	O	-	-	25/07/2017
0093	P1020244	vlak	1	-	*	1	Z	-	-	25/07/2017
0094	P1020246	vlak	1	-	*	1	Z	-	-	25/07/2017
0095	P1020247	vlak	1	-	*	1	Z	-	-	25/07/2017
0096	P1020251	vlak	1	-	*	1	N	-	-	25/07/2017
0097	P1020253	spoor	1	1	S 1 . 1	1	W	-	-	25/07/2017

0098	P1020254	spoor	1	1	S 1 . 1	1	W	-	-	25/07/2017
0099	P1020255	spoor	1	3 & 2	S 1 . 3 & 2	1	N	-	noordpijl ontbreekt	25/07/2017
0100	P1020257	spoor	1	3 & 2	S 1 . 3 & 2	1	N	-	-	25/07/2017
0101	P1020259	spoor	1	4	S 1 . 4	1	W	-	met een stukje profiel	25/07/2017
0102	P1020260	spoor	1	4	S 1 . 4	1	W	-	-	25/07/2017
0103	P1020261	spoor	1	5	S 1 . 5	1	N	-	-	25/07/2017
0104	P1020265	coupe	1	1	CP 1 . 1	1	N	-	-	25/07/2017
0105	P1020266	coupe(ingekrast)	1	1	CP 1 . 1	1	N	-	-	25/07/2017
0106	P1020268	coupe	1	5	CP 1 . 5	1	O	-	-	25/07/2017
0107	P1020269	coupe	1	5	CP 1 . 5	1	O	-	-	25/07/2017
0108	P1020271	coupe(ingekrast)	1	5	CP 1 . 5	1	O	-	-	25/07/2017
0109	P1020274	bodemprofiel	1	2	P 1 . 2	2	Z	1.2	-	25/07/2017
0110	P1020276	bodemprofiel	1	2	P 1 . 2	2	Z	1.2	-	25/07/2017
0111	P1020279	bodemprofiel(ingekrast)	1	2	P 1 . 2	2	Z	1.2	-	25/07/2017
0112	P1020281	bodemprofiel(ingekrast)	1	2	P 1 . 2	2	Z	1.2	-	25/07/2017
0113	P1020282	coupe	1	2	CP 1 . 2	1	N	-	-	25/07/2017
0114	P1020283	coupe(ingekrast)	1	2	CP 1 . 2	1	N	-	-	25/07/2017
0115	P1020284	coupe	1	3	CP 1 . 3	1	W	-	-	25/07/2017
0116	P1020285	coupe(ingekrast)	1	3	CP 1 . 3	1	W	-	-	25/07/2017
0117	P1020291	coupe	1	4A	CP 1 . 4A	1	Z	-	-	25/07/2017
0118	P1020293	coupe	1	4A	CP 1 . 4A	1	Z	-	-	25/07/2017
0119	P1020294	coupe(ingekrast)	1	4A	CP 1 . 4A	1	Z	-	-	25/07/2017
0120	P1020296	coupe	1	4B	CP 1 . 4B	1	W	-	-	25/07/2017
0121	P1020299	coupe(ingekrast)	1	4B	CP 1 . 4B	1	W	-	-	25/07/2017
0122	P1020308	bodemprofiel	1	3	P 1 . 3	1	O	1.3	-	25/07/2017
0123	P1020310	bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	1	O	1.3	-	25/07/2017
0124	P1020310	Bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	2	W	1.3	-	25/07/2017
0125	P1020311	Bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	2	W	1.3	-	25/07/2017

0126	P1020312	Bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	2	W	1.3	-	25/07/2017
0127	P1020313	Bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	2	W	1.3	-	25/07/2017
0128	P1020314	Bodemprofiel(ingekrast)	1	3	P 1 . 3	2	W	1.3	-	25/07/2017
0129	P1020315	Overzicht	1		*	2			Geen fotobordje	26/07/2017
0130	P1020316	Overzicht	1		*	2			Geen fotobordje	26/07/2017
0131	P1020317	Overzicht	1		*	2			Geen fotobordje	26/07/2017
0132	P1020318	Overzicht	1		*	2			Geen fotobordje	26/07/2017
0133	P1020319	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0134	P1020320	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0135	P1020321	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0136	P1020322	Overzicht	2		*	1	N		-	26/07/2017
0137	P1020323	Overzicht	2		*	1	N		-	26/07/2017
0138	P1020324	Overzicht	2		*	1	W		-	26/07/2017
0139	P1020325	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0140	P1020326	Overzicht	2		*	1	O		-	26/07/2017
0141	P1020327	Spoor	2	2	S2.1 - S2.2 - MU2.1	1	N		-	26/07/2017
0142	P1020328	Spoor	2	2	S2.1 - S2.2 - MU2.1	1	O		-	26/07/2017
0143	P1020329	Spoor	2		MU2.2	1	W		Slechte belichting	26/07/2017
0144	P1020330	Spoor	2		MU2.2	1	N		slechte belichting	26/07/2017
0145	P1020331	Bodemprofiel	2	1	P 2 . 1	1	O		-	26/07/2017
0146	P1020332	Bodemprofiel	2	1	P 2 . 1	1	O		-	26/07/2017
0147	P1020333	Bodemprofiel	2	1	P 2 . 1	1	O		-	26/07/2017
0148	P1020334	Bodemprofiel	2	1	P 2 . 1	1	O		-	26/07/2017
0149	P1020335	Bodemprofiel(ingekrast)	2	1	P 2 . 1	1	O		-	26/07/2017
0150	P1020336	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0151	P1020337	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0152	P1020338	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017

0153	P1020339	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0154	P1020340	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0155	P1020341	Overzicht	2		*	1	N		-	26/07/2017
0156	P1020342	Overzicht	2		*	1	N		-	26/07/2017
0157	P1020343	Overzicht	2		*	1	O		-	26/07/2017
0158	P1020344	Overzicht	2		*	1	O		-	26/07/2017
0159	P1020345	Overzicht	2		*	1	O		-	26/07/2017
0160	P1020346	Overzicht	2		*	1	O		-	26/07/2017
0161	P1020347	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0162	P1020348	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0163	P1020349	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0164	P1020350	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0165	P1020351	Overzicht	2		*	1	W		-	26/07/2017
0166	P1020352	Overzicht	2		*	1	W		-	26/07/2017
0167	P1020353	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0168	P1020354	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0169	P1020355	Overzicht	2		*	1	Z		-	26/07/2017
0170	P1020356	muur	2	3	MU2.3	1	N		-	26/07/2017
0171	P1020357	muur	2	3	MU2.3	1	N		-	26/07/2017
0172	P1020358	muur	2	3	MU2.3	1	O		-	26/07/2017
0173	P1020359	muur	2	3	MU2.3	1	O		-	26/07/2017
0174	P1020360	muur	2	3	MU2.3	1	Z		-	26/07/2017
0175	P1020361	Spoor	2	3	S 2 . 3	1	N		-	26/07/2017
0176	P1020362	Spoor	2	3	S 2 . 3	1	N		-	26/07/2017
0177	P1020363	Spoor	2	3	S 2 . 3	1	O		-	26/07/2017
0178	P1020364	Spoor	2	3	S 2 . 3	1	O		-	26/07/2017
0179	P1020365	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0180	P1020366	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017

0181	P1020367	Overzicht			*				Geen fotobordje	26/07/2017
0182	P1020368	Overzicht			*				Geen fotobordje	26/07/2017
0183	P1020369	Overzicht			*				Geen fotobordje	26/07/2017
0184	P1020370	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0185	P1020371	Overzicht			*				Geen fotobordje	26/07/2017
0186	P1020372	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0187	P1020373	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0188	P1020374	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0189	P1020375	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0190	P1020376	Bodemprofiel	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0191	P1020377	Bodemprofiel	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0192	P1020378	Bodemprofiel	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0193	P1020379	Bodemprofiel(ingekrast)	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0194	P1020380	Bodemprofiel(ingekrast)	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0195	P1020381	Bodemprofiel(ingekrast)	2	2	P 2 . 2	1				26/07/2017
0196	P1020382	Spoor	2	3	S 2 . 3	1				26/07/2017
0197	P1020383	Spoor	2	3	S 2 . 3	1				26/07/2017
0198	P1020384	Spoor	2	3	S 2 . 3	1				26/07/2017
0199	P1020385	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0200	P1020386	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0201	P1020387	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0202	P1020388	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0203	P1020389	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0204	P1020390	Overzicht	2		*	1			Geen fotobordje	26/07/2017
0205	P1020391	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0206	P1020392	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0207	P1020393	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0208	P1020394	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017

0209	P1020395	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0210	P1020396	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0211	P1020397	Overzicht	3		*	1			Geen fotobordje	27/07/2017
0212	P1020398	Overzicht	3		*	1	W			27/07/2017
0213	P1020399	Overzicht	3		*	1	W			27/07/2017
0214	P1020400	Overzicht	3		*	1	W			27/07/2017
0215	P1020401	Overzicht	3		*	1	W			27/07/2017
0216	P1020402	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0217	P1020403	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0218	P1020404	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0219	P1020405	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0220	P1020406	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0221	P1020407	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0222	P1020408	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0223	P1020409	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0224	P1020410	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0225	P1020411	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0226	P1020412	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0227	P1020413	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0228	P1020414	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0229	P1020415	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0230	P1020416	Overzicht	3		*	1	Z			27/07/2017
0231	P1020417	Overzicht	3		*	1	N			27/07/2017
0232	P1020418	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0233	P1020419	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0234	P1020420	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0235	P1020421	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0236	P1020422	Overzicht	3		*	1				27/07/2017

0237	P1020423	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0238	P1020424	Overzicht	3		*	1				27/07/2017
0239	P1020425	Spoor	3	1	S3.1-S3.2	1	W		Ook Spoor 3.2	27/07/2017
0240	P1020426	Spoor	3	1	S3.1-S3.2	1	W		Ook Spoor 3.2	27/07/2017
0241	P1020427	Spoor	3	1	S3.1-S3.2	1	W		Ook Spoor 3.2	27/07/2017
0242	P1020428	muur	3	1	MU3.1	1	N			27/07/2017
0243	P1020429	muur	3	3	MU3.3	1	N		Ook Spoor 3.2	27/07/2017
0244	P1020430	muur	3	3	MU3.3	1	N		Ook Spoor 3.3	27/07/2017
0245	P1020431	muur	3	3	MU3.3	1	N		Ook Spoor 3.4	27/07/2017
0246	P1020432	muur	3	3	MU3.3	1	N		Ook Spoor 3.5	27/07/2017
0247	P1020433	muur	3	3	MU3.3	1	Z		Ook Spoor 3.5	27/07/2017
0248	P1020434	muur	3	3	MU3.3	1	Z		Ook Spoor 3.5	27/07/2017
0249	P1020435	muur	3	3	MU3.3	1	Z		Ook Spoor 3.5	27/07/2017
0250	P1020436	coupe	3	1	CP 3 . 1	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0251	P1020437	coupe	3	1	CP 3 . 1	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0252	P1020438	coupe(ingekrast)	3	1	CP 3 . 1	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0253	P1020439	coupe(ingekrast)	3	1	CP 3 . 1	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0254	P1020440	coupe	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0255	P1020441	coupe	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0256	P1020442	coupe	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0257	P1020443	coupe(ingekrast)	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0258	P1020444	coupe(ingekrast)	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0259	P1020445	coupe(ingekrast)	3	2	CP 3 . 2	1	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0260	P1020446	muur	3	1	MU3.1	1	N			27/07/2017
0261	P1020447	muur	3	1	MU3.2	1	N			27/07/2017
0263	P1020448	Overzicht							Geen Coupenummer	27/07/2017
0264	P1020449	Overzicht							Geen Coupenummer	27/07/2017
0265	P1020450	Overzicht							Geen Coupenummer	27/07/2017

0266	P1020451	Sfeer							Geen Coupenummer	27/07/2017
0267	P1020452	Sfeer							Geen Coupenummer	27/07/2017
0268	P1020453	Bodemprofiel	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0269	P1020454	Bodemprofiel	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0270	P1020455	Bodemprofiel	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0271	P1020456	Bodemprofiel(ingekrast)	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0272	P1020457	Bodemprofiel(ingekrast)	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0273	P1020458	Bodemprofiel(ingekrast)	3	1	P 3 . 1	2	N			27/07/2017
0274	P1020459	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0275	P1020460	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0276	P1020461	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0277	P1020462	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0278	P1020463	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0279	P1020464	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0280	P1020465	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0281	P1020466	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0282	P1020467	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0283	P1020468	Bodemprofiel(ingekrast)	3	2	P 3 . 2	2	O			27/07/2017
0284	P1020469	Overzicht	3		*	2	Z		Geen Coupenummer	27/07/2017
0285	P1020470	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0286	P1020471	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0287	P1020472	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0288	P1020473	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0289	P1020474	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0290	P1020475	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0291	P1020476	Overzicht	3		*	2			Geen Coupenummer	27/07/2017
0292	P1020477	Bodemprofiel(ingekrast)	4	1	P 4 . 1	1	O			28/07/2017
0293	P1020478	Bodemprofiel(ingekrast)	4	1	P 4 . 1	1	O			28/07/2017

0294	P1020452	Overzicht	4		*	1	N			28/07/2017
0295	P1020453	Overzicht	4		*	1	N			28/07/2017
0296	P1020454	Overzicht	4		*	1	O			28/07/2017
0297	P1020455	Overzicht	4		*	1	O			28/07/2017
0298	P1020456	Overzicht	4		*	1	Z			28/07/2017
0299	P1020457	Overzicht	4		*	1	Z			28/07/2017
0300	P1020458	Overzicht	4		*	1	Z			28/07/2017
0301	P1020459	Overzicht	4		*	1	W			28/07/2017
0302	P1020460	Overzicht	4		*	1	O			28/07/2017
0303	P1020461	Overzicht	4		*	1	N			28/07/2017
0304	P1080462	Spoor	4	1	S 4 . 1	1	Z			28/07/2017
0305	P1080463	Spoor	4	1	S 4 . 1	1	Z			28/07/2017
0306	P1080464	Spoor	4	1	S 4 . 1	1	O			28/07/2017
0307	P1020465	Overzicht	4		*	1	ZW			28/07/2017
0308	P1020466	Overzicht	4		*	1	Z			28/07/2017
0309	P1020467	Overzicht	4		*	1	Z			28/07/2017
0310	P1020468	muur	4	2	MU4.2	1	W		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0311	P1020469	muur	4	2	MU4.2	1	W		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0312	P1020470	muur	4	2	MU4.2	1	W		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0313	P1020471	muur	4	2	MU4.2	1	Z		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0314	P1020472	muur	4	2	MU4.2	1	Z		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0315	P1020473	muur	4	2	MU4.2	1	Z		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0316	P1020474	muur	4	2	MU4.2	1	Z		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0317	P1020475	muur	4	2	MU4.2	1	O		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0318	P1020476	muur	4	2	MU4.2	1	O		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0319	P1020477	muur	4	2	MU4.2	1	O		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0320	P1020478	muur	4	2	MU4.2	1	N		Ook Muur: MU4.1	28/07/2017
0321	P1020479	coupe	4	1	CP 4 . 1	1	O			28/07/2017

0322	P1020480	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0323	P1020481	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0324	P1020482	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0325	P1020483	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0326	P1020484	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0327	P1020485	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0328	P1020486	muur	4	1	MU4.1	1	Z		Coupe op muur	28/07/2017
0329	P1020487	Overzicht	4		*				Geen Coupenummer	28/07/2017
0330	P1020488	Bodemprofiel	4	1	P 4 . 1	1	O			28/07/2017
0331	P1020489	Bodemprofiel	4	1	P 4 . 1	1	O			28/07/2017
0332	P1020490	Bodemprofiel	4	3	P 4 . 3	1	W			28/07/2017
0333	P1020491	Bodemprofiel	4	3	P 4 . 3	1	W			28/07/2017
0334	P1020492	Bodemprofiel	4	3	P 4 . 3	1	W			28/07/2017
0335	P1020493	Bodemprofiel	4	3	P 4 . 3	1	W			28/07/2017
0336	P1020494	Bodemprofiel	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0337	P1020495	Bodemprofiel	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0338	P1020496	Bodemprofiel	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0339	P1020497	Bodemprofiel	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0340	P1020498	Bodemprofiel	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0341	P1020499	Bodemprofiel(ingekrast)	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017
0342	P1020500	Bodemprofiel(ingekrast)	4	2	P 4 . 2	1	N			28/07/2017

BIJLAGE 4 SPORENLIJST

WP	SP	Vla k	Sector/ vak	Datum	Vorm + afmetingen	(Harris) relatie met sp	Richting	Coupe nr.	(vaag/duidelijk), (Hom/Het), Kleur, textuur, inclusies, bioturbatie, (bij coupe: stratigrafie)	Interpretatie, datering	Vondst/ staal nr.
1	MU 1.1	1	1	25/07/ 2017	baksteen 14x26x5 cm, muur 54x30 cm				bruine mortel, donkerrode baksteen, medium hard, kalkinclusies	14e eeuw	
1	1.1	1	1	25/07/ 2017	90x55 cm, langwerpig		N-Z	1.1	bruin tot groen, gemengd, gevekt, K2-Z0, matig aardewerk, matige verbrande leem, tussen twee verstoringen, (misschien uitloper van de recente verstoring), geen duidelijke randen, matige houtskool spikkels	Verstoring!	
1	1.2	1	1	25/07/ 2017	105x82 cm, ovaal	naast 1.3	O-W	1.2	gevekt, gemengd, licht bruin, groen, vage randen, K2-Z0, weinig aardewerk, weinig verbrande leem, matige houtskool spoor	Nat ?	
1	1.3	1	1	25/07/ 2017	105x78 cm, rond	naast 1.2	N-Z	1.3	duidelijke randen, licht groen, bruin, groen met gele tot groene kern, Z0-K2, matige	Nat ?	

									houtskool spikkels, weinig ijzer spikkels		
1	1.4	1	1	25/07/2017	160x54 cm, half rond, langwerpig ?	tegen de wand	N-Z	1.4	heterogeen, zwart tot blauwgrijs, vage randen, Z1-K1, baksteen puin, matig aardewerk, matige houtskool spikkels	recente verstoring	
1	1.5	1	1	25/07/2017	75x73 cm, rond		/	1.5	heterogeen, blauw, grijs, licht bruin, Z1-K1, matige houtskool spikkels, matige baksteen spikkels, matig aardewerk	Nat ?	
2	MU 2.1	1	1	26/07/2017	190x30cm, baksteen 14x14x26x 5		O-W		grijsblauwe mortel, donkerrode, baksteen, meduim hard, kalkinclusies,	14e eeuw	
2	2.1	1	1	26/07/2017	190x30 cm	ten noorden van MU2.1	O-W		sterk verstoord, uitbraakspoor, MU2.1		
2	2.2	1	1	26/07/2017	160x50 cm	haaks op 2.1	N-Z		oranjerode baksteen, sterk verstoord, rechthoekig		
2	MU 2.2	1	1	26/07/2017	290x50 cm, baksteen zuid: 29x14, baksteen		N-Z		oranjerode baksteen, duidelijk afgelijnd, trap vorm, grijswitte mortel, baksteen groottes niet gelijk, centraal kleinere, baksteen in O-W orientatie, ten noorden en ten zuiden grotere		

					centraal 24,5x5				baksteen, onderbroken, doorsneden		
2	2.3	1	1	26/07/ 2017	170x75 cm		O-W		duidelijke randen, heterogeen, roodbruin, veel houtskool brokjes, verbrande leem, bot, aardewerk, zand leem		
2	MU 2.3	1	1	26/07/ 2017	170x75 cm, baksteen 26x14x5 cm		O-W		oranjerode baksteen, kleine opening aan N-zijde, duidelijk afgelijnd, aan O-zijde circulaire opening, beige mortel		
3	3.1	1	1	27/07/ 2017	85x40 cm, half rond	ouder dan recente verstor- ing	N-Z		lemig zand, zeer naat, homogene sterke randen, zwart (recent?), baksteenspikkels (1), Awspikkels (1), verbrande leem (1)		
3	3.2	1	1	27/07/ 2017	34x52 cm, half rond	ouder dan recente verstor- ing	N-Z		zelfde als 3.1		
3	MU 3.1	1	1	27/07/ 2017	100x34cm, baksteen 28x16x7,5	tussen twee recente verstor- ingen	O-W		rode baksteen muur, 1 baksteen in de lengte (meeste baksteen afgebroken), kalkmortel vrij zandig + hard met kalkinclusies	post-middeleeuws?	

3	MU 3.2	1	1	27/07/2017	0,36x200cm (met baksteen 23x11x6cm) en 102x70cm	ouder dan MU3.3	N-Z en O-W		L-vormig met 2 delen, deel 1 is NZ, deel 2 is OW, rode baksteen muur van 3 bakstenen naast elkaar, zeer harde witte cementmortel met kalkinclusies	recent?	
3	MU 3.3	1	1	27/07/2017	73x450cm (baksteen formaat niet te achterhalen)	jonger dan MU3.2	N-Z		Muur van hergebruikt materiaal, gebroken bakstenen, zandsteen/keien, baksteen ook niet in verband, zeer harde witte cementmortel met kalkinclusies	recent?	
4	4.1	1	1	28/07/2017	rond, 120x80cm		N-Z		zand (2), leem (1), homogeen, zwarte band sterk afgelijk, AW+bot, intern bruinere kleur	middeleeuwen/14de eeuw?	
4	MU 4.1	1	1	28/07/2017	langwerpig, 60x550cm (baksteen 26x16x6,5cm)		O-W		baksteenmuur met deels nog baksteen in verband, deels reeds afgebroken (=meer puin), 3 baksteen lagen waarvan 2 baksteenlagen en 1 puinlaag (26cm diep), rode baksteen met gele-beige kalkmortel, medium hard met kalkinclusies, verband niet duidelijk		
4	MU 4.2	1	1	28/07/2017	88x280cm		N-Z		baksteenpuin, met beige harde mortel (geen volledige baksteen te vinden voor afmetingen), blauwe steen,		

									rode baksteen met beige mortel, niet duidelijk, slecht muur in situ, cementmortel, geen verband zichtbaar		
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BIJLAGE 5 VONDSTENLIJST

Inventaris nr.	WP	Spoor	Vlak	Profiel	Laag	Datum	Materiaal	Verzamelwijze (AAVL, Cp, Afw, Pnt, Bemo, Residu)	Aantal	Datering	Opmerking (vormspecificaties, bewaringskwaliteit, stalen, tekeningnummer, natuurlijk/antropogeen, primair/ secundair, ...)
1	2	2.3	1		1	26/07/2017	BOT	HAND	9		Kaak (schaap/geit)
2	2	Vondst concentratie 2	1		2	26/07/2017	AW	HAND	8	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	8 fragmenten (4 grijsgebakken wandfragmenten, 3 roodgebakken (2 steel, 1 rand)) , 2 individuen (2 braadpannen)
3	2	Verstoring 2	1		1	26/07/2017	BOT	HAND	1		Dierlijk
4	2	Verstoring 2	1		1	26/07/2017	AW	HAND	9	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	9 fragmenten (grijsgebakken, 1 randfragment van kogelvormige kookpot met bandvormige rand)
5	4	4.1	1		2	28/07/2017	BOT	HAND	3		Dierlijk

6	4	4.1	1		2	28/07/2017	AW	HAND	1	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	Grijsgebakken wandfragment
7	2	2.3	1		1	26/07/2017	AW	HAND	3	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	3 grijsgebakken fragmenten (1 bandvormige rand kom; 1 pootje? Met metaalglans; 1 wandfragment)
8	2	2.3	1		1	26/07/2017	BOT	HAND	1		Hoorn (schaap/geit)
9	4	4.1	1	4.1	2	28/07/2017	AW	HAND	3	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	3 grijsgebakken wandfragmenten
10	2	2.3	1		1	26/07/2017	AW	HAND	5	Late middeleeuwen (13de-14de eeuw)	3 grijsgebakken (1 rand kom), 2 roodgebakken (1rand kookpot met loodglazuur)
11	2	2.1	1		1	26/07/2017	AW	HAND	8	Late middelee	1 grijsgebakken oorfragment van een kankruik, 1 daktegel, 1

										uwen (13de- 14de eeuw)	fragment van grape (loodglazuur, roodgebakken), 2 roodgebakken randfragmenten van braadpan (loodglazuur), 3 roodgebakken wandfragmenten
12	1	1.1	1		1	25/07/2017	AW	HAND	5	Late middelee uwen (13de- 14de eeuw)	1 hoogversierd roodgebakken wandfragment (geelgroen loodglazuur), 1 grijsgebakken bandvormigrandfragment van kom, 3 grijsgebakken wandfragmenten
13	1			1.1	2	24/07/2017	AW	HAND	4	Late middelee uwen	1 grijsgebakken randfragment kom, 2 grijsgebakken wandfragmenten, 1 bodemfragment (Siegburg steengoed - 15de-16de eeuw)
14	4	4.1	1		3	28/07/2017	AW	HAND	3	Late middelee uwen (13de- 14de eeuw)	1 grijsgebakken daktegel, 2 grijsgebakken wandfragmenten
15	3		2	3.2	4	27/07/2017	AW	HAND	2	Late middelee uwen	2 roodgebakken daktegelfragmenten

16	3	3.2	1		1	27/07/2017	AW	HAND	1	Late middelee uwen	1 roodgebakken bodemfragment kan
17	2	2.2	1		1	26/07/2017	AW	HAND	1	Late middelee uwen (13de- 14de eeuw)	1 grijsgebakken randfragment
18	3	3.1	2		1	27/07/2017	AW	HAND	3	Late middelee uwen	2 grijsgebakken wandfragment, 1 roodgebakken wandfragment
19	1	4.1	1		1	28/07/2017	AW	HAND	1	Late middelee uwen	1 roodgebakken tegelfragment
20	1	1.5	1		1	25/07/2017	AW	HAND	1	Late middelee uwen (13de- 14de eeuw)	1 grijsgebakken randfragment (kookpot)
21	2	Versto ring 2	1		1	26/07/2017	Natuurste en	HAND	1	Late/post - middelee uwen	1 wetsteen
22	1	1.4	1		1	25/07/2017	AW	HAND	68	Late middelee	5 grijsgebakken bodemfragmenten kan

										uwen (late 13de eeuw)	(uitgeknepen standring), 4 grijsgebakken randfragmenten (2 kookpot, 2 kan), 2 roodgebakken wandfragmenten (loodglazuur), 1 wandfragment (Rijnlands proto-steengoed), 56 grijsgebakken wandfragmenten
23	1	1.4	1		1	25/07/2017	BOT	HAND	7		Dierlijk bot
24	1	1.4	1		1	25/07/2017	Metaal	HAND	3		3 nagels
25	2	2.5 (versto ring 2)	1		1	26/07/2017	AW	HAND	64	Late 16de - 17de eeuw	42 roodgebakken wandfragmenten (groengeel loodglazuur/sliblaag); 4 roodgebakken geglazuurde randfragmenten papkom met horizontaal oor, 3 roodgebakken bodemfragmenten met uitgeknepen standvinnen, 3 roodgebakken bandvormige randfragmenten met tuit (gietsnep), 1 roodgebakken oorfragment kruik/kan, 1 roodgebakken oorfragment van steelpan, 2 roodgebakken oorfragment grape (geglazuurd), 2 roodgebakken

											randfragmenten hengselpot (geglazuurd), 2 randfragmenten kookpot, 1 randfragment (Rijnlands steengoed)
26	2	2.5 (verstoringsring 2)	1		1	26/07/2017	BOT	HAND	4		Dierlijk bot
27	4	Verstoringsring 4.2 tegen muur 4.1	1		1	28/07/2017	AW	HAND	6	Late en Post-middeleeuwen	6 roodgebakken wandfragmenten
28	4	Vondst concentratie 3	1		1	28/07/2017	AW	HAND	12	Late 16de - 17de eeuw	7 roodgebakken wandfragmenten, 1 grijsgebakken wandfragment, 1 bodemfragment kan (standring), 2 randfragmenten papkom, 1 randfragment (allen geglazuurd)
29	2	Verstoringsring	1		1	26/07/2017	AW	HAND	1	Late 17de eeuw	1 roodgebakken bodemfragment bloempot met zware standring en perforaties
30	1	1.4	1		1	25/07/2017	AW	HAND	39	Late 13de eeuw	34 grijsgebakken wandfragmenten, 2 grijsgebakken oorfragmenten

											(kan), 1 halsfragment kan, 1 randfragment kookpot met uitgeduwde gietsnep, 1 bodemfragment met uitgeknepen standvin
31	2	Vondst concentratie 2	1		1	26/07/2017	AW	HAND	67	Late 13de - 14de eeuw	44 roodgebakken fragmenten van kan met standvoet en bandvormige rand (loodglazuur) (quasi volledig - 13de-14de eeuw), 1 roodgebakken randfragment vetvanger (loodglazuur), 16 grijsgebakken wandfragmenten, 2 grijsgebakken oorfragmenten (kan/kruik), 2 randfragmenten kan/kruik, 1 grijsgebakken randfragment kom, 1 grijsgebakken daktegelfragment

Figuur 62: bruineglazuurde kan uit roodgebakken aardewerk uit spoor 1.1

Figuur 63: twee randfreagmenten grijs aardewerk spoor 2.1

BIJLAGE 6 PROFIELENLIJST

WP	Prof	Vlak	Sector/vak/ Kwad	Datum	Richting	Prof nr.	Info aantal lagen, andere opmerking, X Y Z coördinaten bij 3D
1	1.1	1		25/07/2017	Z	1.1	3 lagen
1	1.2	1;2		25/07/2017	Z	1.2	8 lagen
2	2.1	1		26/07/2017	O	2.1	4 lagen
2	2.2	1;2		26/07/2017	O	2.2	3 lagen
3	3.1	1;2		27/07/2017	N	3.1	4 lagen
3	3.2	1;2		27/07/2017	O	3.2	8 lagen
4	4.1	1;2		28/07/2017	O	4.1	7 lagen
4	4.2	1;2		28/07/2017	O	4.1	7 lagen
4	4.3	1;2		28/07/2017	O	4.3	6 lagen